

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 10 (1829) 1985 KOVAS-MARCH 5

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Kai kaltininkai kaltina

Pastaruoju metu suintensvėjo praėjusio karo kaltininkų pajieškos. Nors praėjo keturi dešimtmečiai nuo karo pabaigos, tačiau karo meto žaizdos tebėra toli gražu neužgyjusios. Joms užgyti neleidžia tam tikros jėgos, veikiančios pasauliniu mastu. Nevyniojant dalykų į vatą, galima pasakyti, kad tas jėgas sudaro žydų tautos grupės, turinčios didelę įtaką finansinėje ir komunikacinėje srityje ypač Šiaurės Amerikoje. Jos nuteikia ir politinės sferas, ir visuomenę savo užmojams. JAV-se buvo sudaryta speciali įstaiga karo nusikaltėliams įieškoti, tardyti, rinkti apie juos medžiagą, šaukti teisminei atsakomybėn, nupilietinti ir pagaliau ištremti. Žydų organizacijų spaudžiama, Kanados vyriausybė sudarė panašią komisiją, vadovaujamą teisėjo Dechenes, kurio paskirtis — telkti dokumentinę medžiagą apie jai pateiktus įtariamus asmenis ir kaltumo atvejų vienaip ar kitaip traukti teisminei atsakomybėn. Sov. Sąjungos ambasada Kanadoje yra sudariusi bene 37 asmenų sąrašą ir jį pateikusi Kanados vyriausybei. Turimomis žiniomis, jame vyrauja ukrainiečiai bei kitos tautybės; lietuvių kol kas jame nėra. JAV-bių OSI turimuose sąrašuose yra bene keturiolika lietuvių, kaltinamų karo nusikaltimais. Vienas kitas jų yra pralaimėję bylas ir žvelgia į klaidą ateitį.

VISA TAI kelia rūpestį, nes karo kaltininkų įieškimo priedangoje pradėtas visas lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių ir kitų tautybių puolimas, kurį labai remia ir skatina Sov. Sąjunga. Iki šiol jai išvėija buvo beveik nepasiekiamą, išskyrus testamentinius jos palikimus, bet dabar atsivėrė naujos galimybės sunieškinti išeivius, suplakti juos su naciais, padaryti juos kolaborantais bei karo nusikaltėliais. Tai rodo ir padidėjusi ta linkme sovietų akcija okupuotoje Lietuvoje. Išeiviai puolami sovietinėje spaudoje, juodinami dvasiškai (net vysk. V. Brizgys) ir pasauliečiai. Išleista net speciali knyga tuo klausimu "Teisingumas reikalauja", parašyta sovietinio pataikūno Vytauto Žeimanto. Visa sovietinė medžiaga, kaltinanti išeivius, perduodama amerikiečių ir kanadiečių valdžios įstaigoms. Prieš akciją jungiasi Wiesenthalio pajėgos, telkiančios dokumentinę medžiagą laisvajame pasaulyje apie karo nusikaltėlius. Be to, minėtam sovietiniam puolimui padeda ir plati JAV-bių teisminių įstaigų interpretacija karo nusikaltėlio sąvokos. Esą užtenka įrodyti, kad tas ar kitas asmuo priklauso pronacinei, kolaboruojančiai organizacijai ar buvo nacių tarnyboje. Toks neatsižvelgimas į karinės okupacijos sąlygas veda į visuotinį apkaltinimą, nes beveik visi gyveno vokiečių okupacijoje ir turėjo paklusti okupacinei valdžiai arba netekti kasdieninės laisvės ir net gyvybės.

ESANT tokiai būklei, gausėja balsai iš kitos pusės, būtent įvairių tautybių išeivijos, organizuoti pajieškos sovietinių karo nusikaltėlių, atgaivinti Niurnbergo teismą, kuriame šį kartą būtų teisiami ne nacių karo nusikaltėliai, o Kremliaus. Juk didžiausi karo nusikaltėliai buvo Hitleris ir Stalinas, pasirašę sandėrį 1939 m. pasidalinti R. Europa. Didieji nacių kolaborantai juk buvo sovietai. Jų karo nusikaltimai yra žymiai didesni už nacių. Jie išžudė milijonus nekaltų žmonių savo lageriuose. Nacių vadai už tokius nusikaltimus buvo nubausti mirties bausme, o sovietų vadai apdovanojami medaliais (pvz. Molotovas). Negana to, sovietiniai karo nusikaltėliai dedasi teisuoliais ir telkia kaltinamuosius įrodymus net visai nekaltiem išeiviams, dirbtinai prisegdami jiems nusikaltėlių etiketes, kurios iš tikrųjų priklauso jiems patiems. Jie neturi jokios moralinės teisės smerkti kitų, patys būdami daug kaltesni. Net ir tuo atveju, jeigu išeivių eilėse ir būtų karo nusikaltėlių, sovietų liudijimai turėtų būti beveik kaip nepatikimi. Tokius nusikaltėjus turėtų teisti to krašto teismai, kur tie nusikaltimai buvo padaryti, lietuvių atveju — nepriklausomoje Lietuvoje. Dabartinė nacių karo nusikaltėlių medžioklė, remiantis sovietinių karo nusikaltėlių talka, yra ne teisingumo vykdymas, o jo pažeidimas.

KANADOS ĮVYKIAI

Doleriai, parlamentas ir senatas

Finansinę krizę pasaulyje sukėlė JAV prez. R. Reagano spaudos konferencija, atskleidusi ekonominius 1984 m. duomenis. Esą buvo tikėtasi susilaukti krašto ūkio apyvartos padidėjimo 6,9%, bet dabar, dar neturint galutinių duomenų, matyti, kad ta riba buvo peržengeta. Privatus kapitalas surado 7 milijonus naujų darbų. Šis pareiškimas atnešė JAV dolerio vertės kilimą pasaulinėje rinkoje, padidino užsienio investicijas Amerikoje. Pastarųjų ketverių metų laikotarpyje ji tapo tarptautinio kapitalo centru, pakeisdama Šveicariją, kur tas kapitalas būdavo laikomas bevadės numeruotose bankų sąskaitose. Dabar jis staiga permetamas į JAV, kur jo investavimas atneša didesnę užtikrintą ir saugų pelną. Su JAV dolerio vertės kilimu prasidėjo staigus kitų užsienio valstybių valiutos kritimas, palietęs ir Ka-

nados dolerį. Jo vertė, matuojama JAV centais, ėmė dardėti pakalnėn: 74,59 ct., 74,10 ct., 73,72 ct., 72,82 ct., 71,44 ct. Kilo rimtas pavojus, kad Kanados doleris nukris iki 70 centų, jeigu nebus pradėtas masinis Kanados dolerių supirkimas užsienio rinkoje.

Dolerio krizė prasidėjo nelemtu laiku, kai Kanados senatas atsisakė patvirtinti parlamente visų partijų vienbalsiai prieš Kalėdas priimtą \$19,3 milijono paskolą vyriausybei. Iš tos didelės sumos \$7,3 milijono buvo skirta dabartiniam biudžetiniams metams, pasibaigiantiems š. m. kovo 31 d., \$12 milijonų — sekančiam biudžetiniame metame, kurie prasideda š. m. balandžio 1 d. Finansiniame senato komitete šios paskolos reikalas buvo delsiamas nuo sausio 23 d. ir pagaliau buvo atmetas, kol vyriausybė nėra paskelbusi nu-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Svečiai Vasario 16 iškilmėje Toronte-Mississaugoje š. m. vasario 17 d. Anapilio salėje. Iš kairės: p. McCALLION, Mississaugos miesto burmistrė H. McCALLION, prof. R. VASTOKAS, KLB krašto valdybos pirm. adv. A. PACEVIČIUS, Kanados latvių federacijos pirm. T. KRONBERGS, Estijos konsulas E. HEINSOO Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ BRITANIJOS

Europos partizanai sovietinėje imperijoje

K. BARĖNAS

Mark Frankland yra britų savaitraščio "The Observer" korespondentas Maskvoje, nuolat rašąs įvairiomis sovietinio gyvenimo temomis. Vasario 3 d. tas laikraštis atspausdino nepaprastą reportažą, rašytą nebe iš Maskvos, bet iš Rygos ir pavadintą "Šmėklos sėlina dingusiomis Baltijos respublikomis".

Svetimųjų pėdsakai

Sovietinis Pabaltijys yra vieta, kurioje vaidenasi, pradeda Franklandas. Trys mažieji kraštai — Estija, Latvija ir Lietuva turi daug istorijos, kuri buvo primesta jiems didesniųjų kaimynų. Tegu tai ir nuostabu, bet jie išliko. Kaip jie toliau rutuliosis, tai yra rimtas raktas į Sov. Sąjungos ateities mislę.

Vaiduokliai reikalauja, kad pirmiausia jiems būtų atiduota pagarba. Gotikinės šventovės Rygoje ir Estijos sostinėje Taline primena priešhitlerinių laikų vokiečius, kurie čia prekiaudavo, jų uolumo įpročius ir jų sugebėjimą pagaminti gerą kava pusryčiams.

Lietuvos Vilniuje barokinės beveik pietietinio jautrumo šventovės tebeprimena dingusių lenkišką poniją. Tebėra čia ir carų šmėklos — tos gremėdiškos ortodoksų cerkvės, kurias jie statė, norėdami pralenkti katalikų ir liuteronų katedras, Baltijos tautas patraukti į rusišką tikėjimą.

Laisvės laikų ženklai

Mažiau juntamos šmėklos nepriklausomų Baltijos respublikų, tų kaimietiškų kraštų, naujai atgimusių po I D. karo ir kuriems istorija teledo suvaidinti tokį trumpą ir karčią pasibaigusį vaidmenį. Sovietiniai istorikai šiandien maža ką gero tepasako apie juos, tačiau Latvijos užsienio reikalų ministerija tebeleiko egzempliorių Rygoje 1938 m. buvusių diplomato sąrašo, kuriame yra išvardyta prie to mažos respublikos priskirtų 30 generalinių konsulų (9 Raima bulvare — Didžiosios Britanijos H. A. Hobson, MBE, ir madame Hobson).

Pastarojo meto vaiduokliai labiausiai šaukia. Kotryna Didžioji, aštuonioliktame amžiuje užimtuosius Baltijos kraštus laikydama savo imperijos plotais, siūlė, kad jie būtų rusinami "kuo švelniausiu būdu". Dvidešimta amžiuje

jie nebejaucia jokio švelnumo.

Pasirašius Molotovo-Ribbentropo sutartį, Stalinas prisijungė juos, 1941 m. Hitleris užėmė juos, o Raudonoji armija atsiėmė 1944 m. Kiekvienas tos žiauriosios bangos potvynis yra susijęs su žmonių bėgimu į užsienius, su masinėmis žudynėmis ir įkalnimais. Tai nėra ko per daug stebėtis, kad Latvijoje šiandien gyvena — du su puse milijonų — mažai kuo daugiau, negu jų buvo prieš 60 metų.

Okupacijų siautėjimas

Daug baltiečių sunaikinta, įskaitant žymiąsias Vilniaus ir Rygos žydų bendruomenes, bet atkaktūs Baltijos kraštų kaimiečiai ištverė. Toksai neįprastas lenkas, kuris gerėjo si lietuvių atsparumui visais kolonizmo amžiais, įskaitant ir lenkiškąjį, kartą pavadino juos "Europos raudonodžiais".

Šiandien, po 40 sovietinio valdymo metų, Baltijos tautos galėtų būti vadinamos Europos partizanais sovietinėje imperijoje, ir tai ne dėl to, kad jos aktyviai priešintųsi Maskvos valdžiai (tik nacionalistų mažuma tai daro), o todėl, kad jų gyvenimą dar smarkiai maitina Europos senosios šakny, kokių Rusija niekada nepažinojo.

Šitai matyti didžiuliam žvejybos kooperatyve netoli Talino, kur pelnas panaudojamas statyti gyvenamiesiems namams, mokykloms ir ligoninėms. Tai galima užtikti kaimyninėje Suomijoje, bet niekada Rusijoje.

Latvijos žemdirbiai pasiūlys joms alaus, pagaminto jų pačių darykloje, prieš kurį net ir vokiečiai gal nusiimtų kepurę.

Vilniuje planuotojai suka galvas, kaip pastatyti žmonišką proporcijų modernų miestą — ne jiems slaviški milžiniški dydžiai su standartinėmis sovietinėmis medžiagomis.

Maskvai čia esama pavojų ir galimybių. Pavojus yra tas, kad Baltijos tautos didės nuosąlymu jausmas ir pasipiktinimas rusais, kurie nuo karo pabaigos metų vis labiau užplūsta Estijos ir Latvijos miestus. Estijoje kas trečiasis gyventojas yra slavas latviai savo krašte sudaro vos tik šokią tokią daugumą.

Latviai nesivarždami pripažįsta, kad jų tautiečiai jaučiasi nelaimingi dėl to. Atrodo, kad Estijoje nuotaikos yra aštresnės. Paklaustas apie jo

slaviškus kaimynus Taline, jaunas fabriko darbininkas pasakė: "Rusija yra lyg didžiulė jūra, kuri visas šiukšles išplauina į pakrantes". Išgėrė jis savo alų ir truktelėjo pečiais. Tiesą sakant, jis buvo realistas: "Ne mums politika".

Net ir Lietuvoje, kur Katalikų Bendrija tvirtina, kad trijuose ir pusėje milijonų gyventojų ji turi du milijonus pasekėjų, o pamaldas lankančiai ir pamaldumu yra panašūs į lenkus, sovietinė kontrolė nėra esminis dalykas. Šalia KGB ir armijos, ten yra ir Baltijos kraštų komunistų partijos, vadovaujamos surusintų asmenų, kurių narių neproporeingai didelį skaičių sudaro slaviai.

Pavyzdys Maskvai

Maskva gali panaudoti šį europinį savo imperijos kraštį kaip patrauklų pavyzdį gamybinio sugebėjimo, drausmingumo ir rūpestingumo net kiekvienai smulkmenai, tų ypatybių, kurios staiga pasidaro tokios būtinos sovietinei pažangai, bet kuriomis rusai vargu kada praktiškai domėjosi, jausdamiesi laimingesni svajodami apie didingus, bet nereikšmingus užsimojimus.

Net labai atsitiktinis svečias, atsilankęs Baltijos kraštuose, pajunta tų kraštų padėtį, ir statistikos parodo, kad jis teisingas. Pavyzdžiui, Baltijos kraštų žemdirbiai yra kelis kartus produktyvesni už savo gretimų kaimynų slavus. Kiekvienas pirkėjas tau pasakys, kad Baltijos kraštų gaminiai yra geresnės negu vidutiniškos rūšies.

Sovietų vyriausybė gali panaudoti baltietiškas savybes, patvarkydama tam tikrus socialinius ir ekonominius eksperimentus. Tačiau, jeigu dar ir kyla abejonų, ar galima tas baltietiškas dorybes įdiegti kitur, naujoji ekonominė padėtis, tegu ir netiesiogiai, vis tiek padeda malšinti baltiečių baimę pasikęsti rusiškajam jūroje.

Darbo jėgos trūksta visoje Sovietų Sąjungoje, o Baltijos valstybėms rūpi pramonės našumas, bet ne noras turėti daugiau darbininkų. Rygos miesto vadovybė yra ėmusi visų jai galimų priemonių užkirsti kelią bet kam apsigyventi tame mieste.

Atrodo, sovietinės ekonomijos moderninimo gelbėti ateina patvarūs Europos "raudonodžiai".

Pasaulio įvykiai

ARTEJANT KARINIO POBŪDŽIO DERYBOMS TARP JAV-bių ir Sov. Sąjungos Zenevoje, Maskva bando diplomatinėmis priemonėmis paveikti kai kurias Europos valstybes, kad jos talkintų sovietinei politikai, siekiančiai sulaukyti amerikiečių užmojų eiti prie gamybos erdvių ginklo, galinčio sunaikinti raketines bombas. Tuo tikslu Sov. Sąjungos užsienio reikalų min. A. Gromyka lankėsi Italijoje ir Ispanijoje. Italijoje jis tarėsi su min. pirmininku B. Craxi ir užsienio reikalų min. G. Andreotti, bandydamas juos palenkinti sovietinėn pusėn erdvės ginklų klausimu. Sovietai yra ypač nepatenkinti Italijos vyriausybės sutikimu įsileisti Sicilijon amerikiečių raketines-atomines bombas pagal Š. Atlanto Sąjungos planą, apimantį visos V. Europos gy-

nybą. Tuo pačiu tikslu A. Gromyka lankėsi ir Ispanijoje, kur tebevyksta diskusijos dėl dalyvavimo Š. Atlanto Sąjungoje. Ką jis ten laimėjo, nėra žinių, tačiau amerikiečių pusėje pastebėtas lyg ir sušvelnėjimas taktikoje. Anksčiau amerikiečiai buvo priešingi naujojo antiraketinio erdvių ginklo gamybos klausimo svarstymui Zenevos konferencijoje, bet dabar sutiko įrašyti jį darbotvarkėn.

Gromyka Vatikane

Lankydamasis Romoje, A. Gromyka neužmiršo ir Vatikano. Popiežių Paulių VI jis buvo aplankęs šešis kartus, o Joną-Paulių II susitikio antrą kartą. Su pastaruoju jis tarėsi beveik dvi valandas. Pokalbyje dalyvavo dar po du pareigūnus iš Vatikano ir Kremliaus bei du vertėjai. Kas buvo svarstoma, tiksliai nėra žinoma, tačiau spaudos žmonės skelbia kad buvo gyildinami du klausimai — pasaulio taikos ir katalikų Bendrijos Sov. Sąjungoje. A. Gromyka stengėsi laimėti popiežiaus paramą prieš amerikiečių užmojus erdvės ginklų srityje, o Jonas-Paulius II bandė laimėti daugiau laisvės tikintiesiems, ypač Baltijos kraštuose ir Ukrainoje. Nėra abejonės, kad buvo paliesta ir Lietuva, bet ar išliko galima popiežiaus kelionė Lietuvon, nėra žinoma. Apie tai žurnalistų paklaustas A. Gromyka atsakė esą tas klausimas nebuvo keliamas. Popiežius viešai dar nėra pasisakęs amerikiečių planuojamo erdvių ginklo klausimu. Jis tebestudijuoja pontifikalinės mokslo akademijos nuomonę tuo klausimu, būtent minėtasis amerikiečių planas esąs abejotinos vertės.

Išvarė atstovus

Lenkijos vyriausybė išvarė JAV-bių karinį atstovą plk. Frederick Meyer, kaltindama jį nuotraukų darymu uždraustose krašto srityse. Lenkų policija jį suėmė drauge su žmona, atėmė foto aparatus, padarė kratą, neišskirdama nė žmogus. JAV-bių vyriausybė pareiškė protestą prieš tokį Lenkijos elgesį ir įsakė kariniam JAV-bių atstovui Vašingtone išvykti iš JAV per 48 valandas. Pasak Vašingtono, karinis JAV atstovas Lenkijai plk. Meyer

yra diplomatas, turįs teisę keliauti po visą kraštą. Ypač įžeidžiantis lenkų elgesys buvęs su jo žmona darant kratą. Tai esą nesuderinama su priimtomis tarptautinėmis diplomatijos taisyklėmis.

Kainos Lenkijoje

Lenkijos vyriausybė jau nebe pirmą kartą bando pabranginti maisto ir kitų kasdieninės buities reikmenų kainas, bet vis atsirenkia į darbininkų protestus. Ir šį kartą, kai ji paskelbė kainų pakėlimą nuo 15% iki 50%, susilaukė ne tik "Solidarumo" unijos vadų grasinimų, bet ir oficialios darbininkų unijos protestų. Lech Walensa pagrąsino net generalliu 15 min. streiku. Vyriausybė, matydama tokį pasipriešinimą, atšaukė paskelbtąjį planą ir pažadėjo kelti kainas palaipsniui ir padidinti atlyginimus mažiau uždirbančiom kategorijom. Dabar vyriausybė ruošia naują planą, labiau priimtina darbininkams.

Nikaragvos problema

JAV-bės, remiamos kai kurių P. Amerikos valstybių, tebedaro spaudimą Nikaragvos vyriausybei, kuriai vadovauja sukilimo keliu paėmęs valdžią prezidentas Daniel Ortega. Pasak JAV-bių prezidento R. Reagano, Nikaragvos sandinistų vyriausybė esanti marksistinė bei totalistinė, įtakojama Sov. Sąjungos ir sudaranti pavojų P. Amerikai, panašiai kaip Kuba, kurios kariniai instruktoriai tebėra Nikaragvoje. Pastarosios prezidentas D. Ortega susitikio su JAV-bių valstybės departamento sekretoriumi G. Schultzu Urugvajuje, kur dalyvavo demokratikai išrinkto prezidento Julio Sanguinetti įvesdinimo iškilmėse. Po ištisos valandos pasitarimų abu pareiškė spaudai, kad nė vienoje pusėje pozicijos nepasikeitė. Nikaragvos prezidentas ryžtingai siekia išlaikyti valdžią sandinistinės vyriausybės rankose ir kartu išlyginti santykius su JAV-bėmis. Jis žada išsiųsti iš Nikaragvos 100 kubičių instruktorių, bet amerikiečiam to per mažai. Jie ir toliau remia antisandinistinį partizanų sąjūdį, tikėdamiesi iš savojo kongreso tiems reikalams 14 mil. dolerių.

Šiame numeryje:

Kai kaltininkai kaltina

Sovietiniai nusikaltėliai įieško nacių karo nusikaltėlių
Europos partizanai sovietinėje imperijoje
Britų spaudos bendradarbio pranešimas apie baltiečius
Teismas sovietiniams karo nusikaltėliams
Atėjo laikas kelti viešumon sovietinius nusikaltimus
Venezuelos lietuviai prašė kardinolo
Reportažas apie sėkmingą lietuvių pasirodymą popiežiaus sutikime
Negatyvios Jaltos pasekmės ir Vilnius
Minint 40 metų sukaktį ir žvelgiant į Lietuvos ateitį
Kelias atgal — iš Australijos Amerikon
Kanadiečių keleivio išpužiai iš Havajų salyno
Ką naujai įprasminsime?
Vyresniajai kartai pasitraukiant, naujaijai ateinant
Religinės dvasios proveržiai dabartyje
Vokiečių profesorius žvilgsnis į dabarties reikšinius
"Šventojo Petro šūnynas"
Alė Rūta apie naująjį rašytojo Eduardo Cinzo romaną
Archyvas be patalpos — tik svajonė
Kanados lietuvių archyvi vis nėra tinkamos vietos

TEVIŠKES ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — \$20, pusmetinė — \$11, rėmėjo — \$25 (Amerikoje — JAV doleriais).
Pavieniai numeriai — 50 ct.

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$20.00 per year, \$11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage pending at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

Šventovė, kurią pavogė Chruščiovas

Čikagos kardinolo J. Bernardino straipsnis amerikiečių spaudoje

"The Catholic Digest" 1985 m. vasario nr. išspausdino Čikagos arkivyskupo kardinolo Joseph Bernardino straipsnio santrauką, kurios vertimą čia pateikiu. (Pilnas tekstas buvo išspausdintas "The Chicago Catholic" 1984. X. 19).

Kas atsitinka, kai religija yra taip puolama, kaip Lietuvoje? Tenai besilankantis šventovės pamaldose gali būti ateistas iš darbo, prarasti galimybę į aukštesnį mokslą ir patekti net kalėjimą. Valsitybė priverstinai moko vaikus ateizmo ir draudžia religinį auklėjimą. Žmonės neturi savo asmeninio Naujojo Testamento egzemplioriaus, trūksta pagrindinės religinės literatūros. Nėra jokios oficialios katalikų spaudos. Vienuolių uždraustos. Valstybė leidžia labai mažam skaičiui asmenų įstoti į kunigų seminariją. To skaičiaus toli gražu nepakanka užimti vietas kasmet mirštančių ar pensijon išėinančių kunigų. Policija dažnai tardo kandidatus į seminariją, bandydama paveikti juos arba įpareigoti šnipinėjimui.

Lietuva buvo okupuota rusų 1940 m., vėliau vokiečių, ir vėl rusų 1944 m. Per 1940 metus rusai įkalino daug kunigų arba išvežė juos į Sibirą. Geležinei užuolaidai nusileidus ant Lietuvos, sovietams valdant šio ankščiau nepriklausomo krašto religinė ir tautinė laisvė žlugo. Katalikų šventovių uždarymas ir niekinimas nuolat primena sovietų siautėjimą.

Sunki būklė Klaipėdos šventovės, paverstos koncertų sale, atskleidžia visą problemą. Klaipėdos katalikai 1956 m. pastatė šventovę aptarnauti didėjančiam šio Baltijos jūros uosto gyventojų skaičiui. Nuo karo laikų tai vienintelė šventovė, pastatyta Lietuvoje. Bet ši Švč. Mergelės Marijos Taikos Karalienės šventovė buvo pagrobta 1960 m. Nikitos Chruščiovo įsakymu. Pranešama, kad jis buvo įsiutęs, kai sužinojo apie šios šventovės atsiradimą. Klebonas, jo vikaras ir penki parapijiečiai buvo teisti ir nubauti kalėjimo bausme nuo trejų iki aštuonerių metų.

Visa tai įvyko nepaisant to, kad gyventojai buvo gavę visus reikalingus leidimus šventovei statyti ne tik iš Lietuvos, bet ir iš centrinės Sovietų Sąjungos vyriausybės. Šiai statybai vietos gyventojai aukėjo pinigų ir darbą.

Daug metų Lietuvos katalikai prašo sovietų vyriausybę grąžinti jų šventovę; 150,000 prašė 1979 m., 1981 m., o 1982 m. delegacija nuvyko į Maskvą ir

Vertė J. Str.

pateikė prašymą Sovietų Sąjungos religinių kultų komisarui. Jis prisipažino, kad vyriausybė neteisėtai pagrobė šventovę ir garantavo, kad bus duotas leidimas naujai statybai, bet iki šiol nieko nebuvo padaryta.

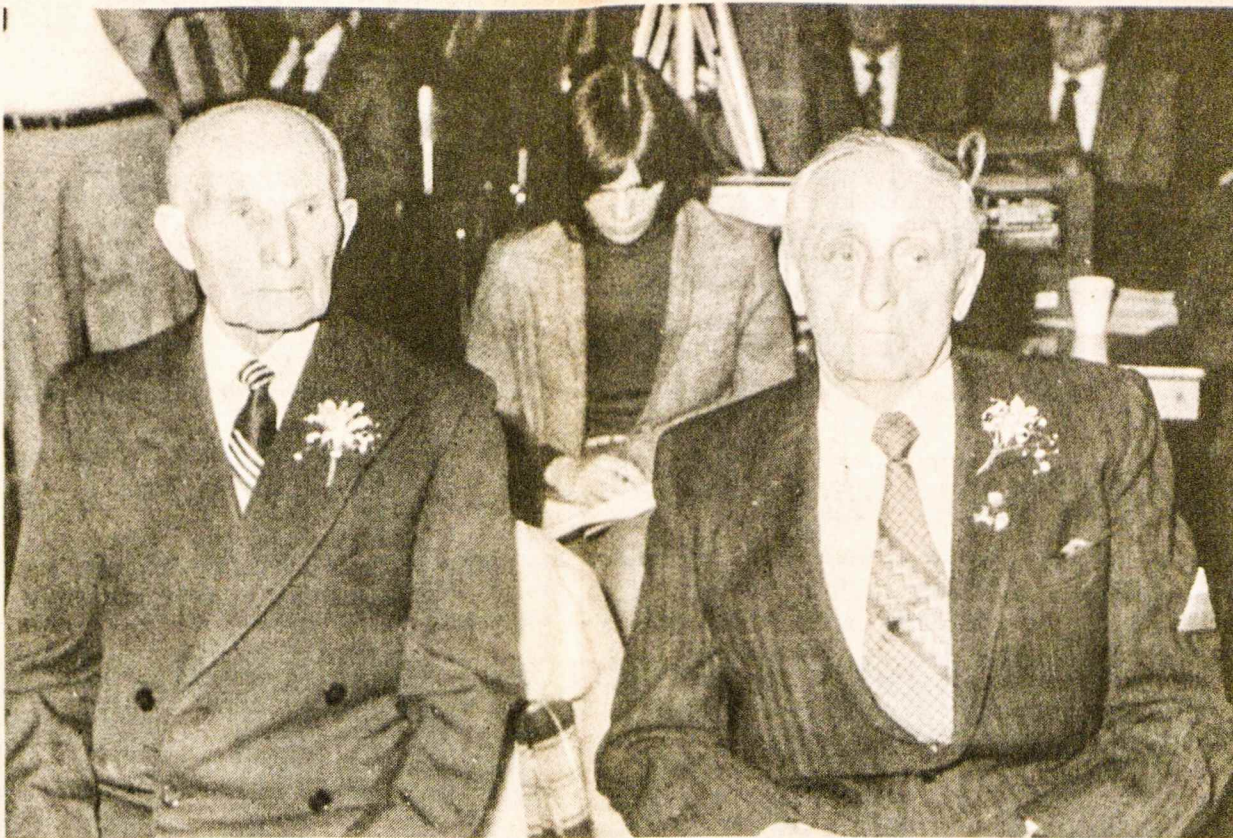
Tuo tarpu Klaipėdos katalikai renkasi pamaldoms menkame pastate, kuris visiškai tam netinka. Ten jų yra apie 8,000 ir kiekvienais metais priauga apie 900 naujų narių. Žmonės yra taip sugrūsti besikeičiančiose pamaldose, kad kai kurie apalpsta. Šventovės narių skaičius dar padidėjo, kai uždare apylinkėje dvi šventovės.

Nesename pagrindinės spaudos — žmogaus teisių gynėjos "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" leidinyje yra šis pareiškimas apie Klaipėdos katalikus: "Negalime būti patenkinti dabartinės bažnyčios perstatymu; net ir ją perdirbus, ji negalės sutalpinti visų tikinčiųjų ir perstatymo metu keletą metų visiškai neturėsime jokių maldos namų". Jie taip išreiškia savo jausmus apie pirmąją šventovę: "Mes patys statėme šią bažnyčią. Be reikalingų įrankių nusausinome pelkes, kastuvais iškasėme pamatus, rankomis nešėme plytas ir kitą statybinių medžiagą".

1983 m. delegacija vėl keliavo į Maskvą pakartoti žmonių prašymo. Dėl ankščiau paminėtų priežasčių tikintieji atmeta vyriausybės pasiūlymą perstatyti dabartinę šventovę. Maskvos religinių reikalų departamento direktorius pasiskelbė, kad vyriausybė pastatysianti naują šventovę Klaipėdoje. Su tuo miesto katalikai sutinka su sąlyga, jei naujoji šventovė būtų tokia didelė, kaip konfiskuotoji.

Pagal "Kroniką", koncertų klausytojai boikotuoja koncertus konfiskuotoje šventovėje. Ten kiekvieną mėnesį vis mažiau įvyksta koncertų, ypač pastacius naują kultūros centrą, galintį sutalpinti daugiau žmonių. Grąžindama šventovę, vyriausybė atitaisytų didelę neteisę Klaipėdos katalikams.

Artėjant 600 metų sukakčiai nuo Lietuvos krikšto 1387 m., Čikagoje veikianti organizacija pradėjo vąj sugrąžinti Klaipėdos šventovę tikintiesiems. Ji renka parašus po prašymu, kad šventovė vėl būtų naudojama pamaldoms. Jeigu norite padėti, kaip ir aš, galite gauti daugiau informacijų iš Interreligious Task Force, 1307 S. Wabash Ave., Chicago, Ill. 60606, USA.

Du Lietuvos kūrėjai-savariai, pagerbti gelėmis Vasario 16 iškilmeje Toronte-Mississaugoje 1985. II. 17 Anapilio saleje. Iš kairės — LIUDAS VAŠTOKAS ir STASYS PACIŪNAS

Nuotr. St. Dabkaus

Teismas sovietiniams karo nusikaltėliams

ROMAS VAŠTOKAS

Prof. Romas Vaštoka, pasakęs aktualią kalbą Vasario 16 iškilmeje Toronte-Mississaugoje vasario 17 d., išskėlė mintį traukti teismine atsakomybėn sovietinius karo nusikaltėlius tarptautiniu mastu, t.y. surengti antrąjį Niurnbergo teismą. Čia pateikiame vertimą jo kalbos dalies, kuri buvo pasakyta anglų kalba ir perduota didžiajai spaudai. Plataką informaciją apie šį sumanymą išspausdino Kanados dienraštis "The Globe and Mail" 1985. II. 18 laidoje. RED.

Šiais metais, kaip ir kasmet, pasaulio lietuviai, minės vieną tragiškiausią savo istorijos įvykių, būtent 44-sias metines "juodojo birželio", t.y. pradžią tautos naikino, kai 34.000 vyrų, moterų ir vaikų iš visų visuomenės sluoksnių buvo suimti jų namuose dar prieš aušrą, suvežti į prekinis vagonus ir išgabenti į priverstinio darbo stovyklas Sibire. Dauguma jų niekad negrįžo. Bet tai buvo tik pradžia. Antroje sovietinėje okupacijoje buvo įvykdyta tryliką masinių deportacijų (1945-1950).

Tie masiniai suėmimai bei trėmimai buvo vykdomi NKGB — valstybinio saugumo liaudies komisariato pagal instrukcijas, duotas 1941 m. birželio 4 d. valstybinio saugumo liaudies komisaro pavaduotojo Ivano Serovo.

Politinių kalinių naikinimas prasidėjo 1940 m. liepos 11 d., kai 2000 vyrų bei moterų dingo už NKVD kalėjimų sienų.

Suėmimai ir žudymai vyko per abi okupacijas. Nėra jokios statistikos apie ištremtų ir nužudytų lietuvių skaičių, tačiau yra žinoma, kad sovietai planavo ištremti 700.000 lietuvių. Ištremė betgi tikrai maždaug pusę to skaičiaus.

Ypač žiaurios žudynės buvo Rainių miškelyje, kur birželio 24 d. buvo nužudyti 76 kaliniai. Jie buvo sužaloti iki neatpažinimo ir palaidoti keturiuose masiniuose kapuose. Aštuonios kitos panašios žudynės buvo įvykdytos 1940 ir 1941 m. Jos buvo atrastos ir dokumentuotos.

Apie 50.000 vyrų ir moterų žuvo 1941-1952 m. laikotarpyje rezistencinėse kovose prieš sovietinę okupaciją. Antras Didysis karas Lietuvoje iš tikrųjų baigėsi tik 1952 m., kai dvi Raudonosios armijos divizijos sutriuškino patizanus.

Tokie pat suėmimai, trėmimai ir žudynės įvyko Estijoje bei Latvijoje. Toks pat likimas ištiko karo pabaigoje daugelį karo belaisvių iš 5 milijonų, kurie buvo mobilizuoti kariuomenėn iš įvairių Sov. Sąjungos dalių ir prievarta repatriuoti iš Vakarų Sov. Sąjungon. Du su puse milijono buvo nugabenti į Gulago lagerius, o 300.000 sunaikinti.

Tų nusikaltimų vykdytojai niekad nebuvo patraukti teismine atsakomybėn. Su Geležine uždanga nusileido ant R. Europos visiškai tyla ir pradedo vienas tamsiausių laikotarpių naujausių laikų istorijoje, dvelkančių kapų tyla.

Bet mes to negalime užmiršti ir neužmiršome. Šiandieną anų milijonų vardu, kurie žuvo nuo Stalino ir jo bendradarbių rankų, kurių skaičiaus niekas nežino, kurių pavardės nebuvo užrašytos, — šaukime į teisminę atsakomybę nusikaltėlius.

Šiandieną kreipiuosi į jus, kviesdamas baigti darbą, kurio nebaigė Niurnbergo teismas, nes sovietiniai karo nusikaltėliai dar niekad nebuvo teisiami. Vadinkime tai antroju Niurnbergu ir pagaliau parodykime pasauliui jų nusikaltimus, paskelbkime jų pavardes.

Jaltos sukakties proga, kur Baltijos valstybės buvo paliktos Sov. Sąjungai, o R. Europa pavesta sovietinei imperijai, kviečiu baltiečius, ukrainiečius, lenkus, vengrus, bulgarus, rumunus, čekoslovakus jungti savo pastangas šiam apleistam uždaviniui.

Jeigu kur nors yra teisingumas, tai jis turi būti visur vienodai taikomas. Joakimas von Ribbentropas buvo teisiamas, rastas kaltu ir pakartas Niurnberge 1946 m. spalio 16 d., bet Viačeslavas Molotovas, sudaręs cinišką sandorį su Ribbentropu okupuoti Baltijos valstybes 1940 m., tebėra gyvas ir pernai politbiuro buvo apdovanotas Lenino medaliu.

Kiekvienoje pasaulio sostinėje sudarykime nepriklausomas bešališkų teisėjų komisijas išklausyti įrodymams, rinkti dokumentams, priimti liudijimus. Jau nėra ko laukti. Tie, kurie pergyveno didįjį terorą, jau sulaukė senatvės, be to, jų skaičius mažėja kiekvieną dieną.

Tai nebus lengvas uždavinys. Atsiminkime, kad dabartinė sovietų valdžia visus anuos įvykius paneigs, niekins mūsų motyvus, šmeiž mus visokiais kaltinimais. Jie slėps savo nusikaltėlius, dengs nusikaltimus, kaip ir Katyno atveju, kur buvo pasodinę pušis virš 10.000 lenkų, nužudytų 1940 m. balandžio mėnesį, arba kaip Vinicos atveju Ukrainoje, kur 1941 m. buvo atrasti slapti kapinynai su taipgi 10.000 lavonų.

Kai minėtoji komisija baigs savo darbą per metus laiko, skaitant nuo š. m. birželio, susirinkim prie Jugtinių Tautų Niujorke ir atskleiskim pasauliui anų žiaurųjų apimtį, parodykime jų nusikaltimus, panašiai, kaip Michailas Soslavas rodė sužalotus partizanų lavonus Lietuvos miesteliuose.

Prof. ROMAS VAŠTOKAS, pasakęs aktualią kalbą Vasario 16 iškilmeje Toronte-Mississaugoje, Anapilio saleje, vasario 17 d. Nuotr. St. Dabkaus

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju atsilankiusiems į laidotuves mano sūnaus JUOZO. Taip pat dėkoju visiems už Mišias, gėles ir užuojautas.

Liūdinti —

A. Lapinskienė

PADĖKA

Mano vyrui, mūsų šeimos tėvui
a.a. VACLOVUI BARTUSEVIČIUI
atsiskyrus su šiuo pasauliu,

iš giminių, artimųjų ir draugų susilaukėme visokeriopos pagalbos. Todėl norime padėkoti giminėms, kurie valandų valandas praleido su manimi ir taip nuoširdžiai globojo.

Padėka Prisikėlimo parapijos kunigams už maldas laidotuvių namuose ir šventovėje, ypač už tokį jautrų pamokslą.

Dėkojame muzikui V. Verikaciui, "Aro" ir parapijos chorams už tokį gražų giedojimą šventovėje. Dėkojame "Aušros" sporto klubo nariams už dalyvavimą laidotuvisė. Nuoširdi padėka karsto nešėjams ir visiems, kurie dalyvavo maldose bei palaidojimo a.a. Vaclovą į amžino poilsio vietą.

Jums dėkingi —

Stasė Bartusevičienė,
sūnūs — Rimas ir Kęstutis su šeimomis,
dukra Irena su šeima

AŲA

MORTAI LAUKEVIČIENEI

Lietuvoje mirus,

reiškiu nuoširdžią užuojautą seseriai DANUTEI JONIKIENEI, jos šeimai, giminėms bei artimiesiems —

Liucija Skripkutė

AŲA

ONAI SIKORSKIENEI

Suvalkų trikampyje mirus,

dukrai ONAI DZIEMIONIENEI, jos šeimai Kanadoje, broliams ir seseriai Lenkijoje reiškiamas nuoširdžią užuojautą bei kartu liūdime —

B. Rukšėnienė ir šeima
B. F. Ankudavičiai

Mielai Mamytei

ONAI SIKORSKIENEI

Suvalkų trikampyje iškeliavus iš šio pasaulio,

dukra ONUTĖ DZIEMIONIENĖ su šeima
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

B. S. Prakapai
J. K. Liutkai
A. K. Cirušiai

A. J. Ažubaliai
O. P. Polgrimai
O. J. Dirmantai

M. J. Pargauskai

AŲA

ELEONORAI JURĖNIENEI

mirus,

jos vyrą JUOZĄ, sūnų PIJŲ su šeima ir visus gimes bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Z. Kučinskienė
V. A. Katelės
O. Lapinskienė
D. B. Vaidilos
O. Vilimienė
M. Yurkštienė

J. Kozeris
K. Yurkštas
J. Bajoraitis
A. A. Zalagėnai
J. J. Vitkūnai
J. Čekelis

J. Klypas

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose —
137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose —
2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniskai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SUŽEISTAS AFGANISTANE

Mobilizuotų lietuvių dalyvavimas kovose su Afganistano partizanais lig šiol buvo nutylimas spaudoje. Pirmuosius ledus pralaužė T. Tubinienė "Komjaunimo tiesos" vasario 5 d. laidoje atspausdintu rašiniu "Grumtynės prie gyvybės kelio". Jame pasakojama apie Klaipėdoje gimusį seržantą Robertą Žitkų, "atlikusį internacionalinę pareigą" Sovietų Sąjungos okupuotame Afganistane. R. Žitkus ketverius metus studijavo Klaipėdos statybos techniku, svajojo, kaip statys savo miestą, kuriame gimė ir užaugo. Deja, Klaipėdon jis grįžo su antros grupės invalidumu: "Rytai, kai už langų tyro tirstas rūkas, pradeda smarkiau mausti ranką. Robertas sužeistas vietą patrina delnu, priglundu prie karo. Kaip gerai jis atsimena savo paskutiniuosius grumtynes. Kartą išsirušė į kelią R. Žitkaus žvalgų dalinys. Jie žygiavo vis tolyn ir tolyn, o aplinkui stojosi stačios uolos, darėsi kas kart tamsiau, nebuvo matyti nei gyvos dvasios. Nuo tylos spengė ausyse. Ir staiga kalnų rimty perskrodė automatų kalenimas. Kulka viena po kitos smigo į pečius. Robertas prarado sąmočius. Po to teko gydytis ligoninėse. Pažeisti nervai, ranka tapo bejausmė..."

SKAUDUS SMŪGIS

Jaunuoliui, svajojusiam apie gimtojo miesto statybas, tai buvo skaudus smūgis, sujaukęs ateities planus: "Atmena, gydytojai tik lingavo galvomis, skėščiojo rankomis. Atrodė, kad jau niekas nepasikeis. Bet kaip su tuo susitaikyti, kai tau tik per 20? Ir Robertas ėmė treniruotis. Pakirgės anksty rytą, raudamasis iš skausmo, masažavo ir masažavo ranką... Neaprašys visko, ką jis padarė pats, gydytojai. Antros grupės invalidumas pakeistas trečios. Ranka bemaž išgyjo..." Afganistaną R. Žitkui primena ant jo stalo naujame bute Klaipėdoje stovinti maža penkių vaikinų nuotrauka. Jiems teko saugoti plentą Pakistano pasienyje: "Reikia įtempti akis ir ausis. Visą naktį nei užsimerkusi, nei žodžio tarstelėsi, nei pajudėsi. Dušmanai tarsi katės tyko grobio iš pasulų. Puola tik iš už kampo, šau-na tik į nugarą. Daugiau jie nesugeba — bailūs". Dušmanais vadinami Afganistano partizanai. Tąkart naktis buvo rami, rytą devyniolikmetis jaunuoliai nusifotografavo. Niekas tada nenujautė, kad R. Žitkus bus sunkiai sužeistas, ne vieną mėnesį gydis ligoninėje, taps trečios grupės invalidu.

SVETIMA ŽEMĖ

Apie Lietuvos sūnaus R. Žitkaus nuotakas Afganistane T. Tubinienė rašo: "Dar visai neseniai jam, Klaipėdos statybos techniku studentui, ši žemė buvo tolimesnė ir nepažįstama. Vasarą išdegusi, pajudusi, tik prie upių svaiginanti žaluma. Greta — neprieinami kalnagūbriai, maži kiškiukai, užkopę beveik į pačias viršūnes. Iš vi-

sur nūnai gali išgirsti pagalbos šauksmą. Todėl šie vaikinai ir apsiginklavę. Visą naktį penkiese saugojo kelią, vedantį Kabulo link..." Tas kelias įsiremia į tarpekį, už jo — Pakistanas. Nuo kišlakais vadinamų kaimelių T. Tubinienė persėka į sovietinės propagandos dirvonus: "Pakistanas. Ten stovyklos, formuojami būriai prieš afganų revoliuciją. Juose daug buvusių afganų, iš kurių revoliucija nusavino turtus. Kontrrevoliucionierius moko Vakarų instruktoriai, teikia ginklus. Naktį tarsi šikšnosparniai pereina sieną ir sėja mirtį..." Tą mirtį ne tik naktį, bet ir dieną sėja ir okupaciniai sovietų daliniai, ginkluoti moderniausia technika, atnešę Maskvoj sugalvotą revoliuciją, kurios nenori ir kuriai nepritaria afganų tautos dauguma. Dušmanais vadinami partizanai tik siekia laisvės Afganistanui, okupantų išsikraustymo. Be reikalo propagandistai T. Tubinienė džiaugiasi tuščiais kaimais ir net kaimeliais kalnuose, žmonių pasitraukimu į slėnius, kur stovi okupaciniai sovietų batalionai, pralaimintys kovas kalnuose. Grasinimai ir net bombardavimai jie prievarta buvo suvaryti į slėnius, kad dušmanai kalnuose liktų be maisto, gyventojų parūpinamos pastogės. R. Žitkaus sužeidimas atskleidžia dabartinę mūsų tautos tragediją. Lietuva, pati būdama okupuota, savo jaunimo kraujo aukomis yra priversta remti okupantų pastangas jai svetimoje Afganistano žemėje. Seržantas R. Žitkus Klaipėdon grįžo trečios grupės invalidu, su medaliu "Už narsumą" ir "Raudonosios žvaigždės" ordinu. O kiek jaunuolių Lietuvoje buvo sugrąžinti karstuose? Apie tai nerašo nei T. Tubinienė, nei kiti kompartijai tarnaujantys propagandistai.

MELŽĖJŲ KLUBAS

Kauno rajono melžėjų sąskrydyje įsteigtas "Penkiatūkstantinių" vardu pavadintas melžėjų klubas. Jo narėmis tapo melžėjos, per metus iš kiekvienos karvės primelžusios po 5.000 ar daugiau kilogramų pieno. Klubo pirmininke išrinkta Lietuvos veterinarijos akademijos mokytoja ūkio melžėja Jolanta Olberkienė, tapusi mechanizuoto melžimo čempione Sovietų Sąjungoje.

NEVYKDO NURODYMŲ

L. Starinskienės pranešimu "Tiesos 25 nr.", Vandens ūkio projektavimo institutas, ruošdamas žemių sausinimo-melioravimo projektą Šilalės rajono Pajūralio sovchoze, nesilaikė Gamtos apsaugos komiteto nurodymų. Gamtosaušinkai reikalavo nemelioruoti projektan-patekusio Stigrės upelio ir jo slėnio dalies. Mat upelyje veisiasi vežiai, slėnyje auga reti augalai. Jame yra retų ir nykstančių vabzdžių. Projektuotojų pažeidimą išaiškino rajono prokuratoria, tikrinusi gamtos apsaugos įstatymų laikymąsi. Šią klaidą dabar teks ištaisyti, nors tai ir brangiai kainuotų. V. Kst.

Dalis torontiško "Volungės" choro, dažnai koncertuojančio įvairiose iškilmėse

Nuotr. St. Dabkaus

Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DRAUGIJOS Hamiltono skrybiaus tradicinis Užgavėnių blynų vakaras sutraukė jau nebeįprastą mūsų renginiuose matyti tokią gausią žmonių minią. Užsagavė suėjo šeimos su vaikais, privažiavo žmonių ir iš tolimųjų vietovių. Išsiriškiavę eilę visi su lėkštelėmis laukė savo eilės prisidėti kaldūnėlių, blynų ir kugelių. Paskum visi ėjo į kitą eilę prie skanių pyragų ir kavos. Turėjo rengėjos ir barą. Katalikių moterų pagamintas maistas būna garsus. Tai yra visi pastebėjimai, tad kiekvienais metais į jų blynų balių ateinančiųjų skaičius vis didėja. Buvo ir smulkių laimikų loterija, kuri taip pat gerai praėjo. Daug dėl to pasidarbavusios mūsų moterys dabar gali pasidžiaugti geru pelnu. Vakarui, kad ir be garsiakalbio, sklandžiai vadavo Z. Riekuvienė.

METINŲ PROGA šv. Mišiomis buvo prisimintas a. a. Gracijonas Jasevičius. Mišiose, kurias atnaušo kun. J. Liauba, dalyvavo velionės žmona Elena, dukrelė Gvy-na, uošviai Ant. ir Vyt. Januškos, iš Otavos atvykusios vyrenšioji dukra Rasa Strytiuk ir sūnus Rolandas iš Londono, Ont. Dalyvavo taip pat daug velionės buvusių draugų, kaimynų ir bendradarbių. Prie vargonų buvo suėjęs ir AV par. choras su vad. D. Deksnite-Powell. Prisimindami savo buvusį choristą a. a. Gracijoną, choras per Mišias pagiedojo giesmę, K. M.

METINĖS MIŠIOS už a. a. Liudviką Borusą bus š.m. kovo 10, sekmadienį (ne šeštadienį, kaip per klaidą paskelbta "TŽ" 8 nr.), 9 v.r., Aušros Vartų šventovėje Hamiltone. Kor.

Delhi-Tillsonburg, Ont.

A. a. ELEONORAI JURĖNĖ NEI MIRUS 1985 m. vasario 6 d., jos atminimui paaukojo "Tėviškės žiburiai" \$20: P. Janulis, A. Klemienė; \$10: I. Mačiulis, M. Rudokienė, P. Augaitis, V. Vytas, A. Budreika; \$15: B. A. Stonkai; \$5: B. Čaika, V. Galeckas. Iš viso \$115. Kanados lietuvių fondui \$10: P. Janulis. Tautos fondui \$20: G. Rugienius; \$10: M. Norkus, V. Zadorskis, B. M. Povilaitis, J. Strodamskis, L. J. Vitai, K. Ratavičius, D. Žiogas. Iš viso \$90.

A. a. ALFONSIUS RUDOKIUS MIRUS 1985 m. vasario 12 d., jo atminimui paaukojo "Tėviškės žiburiai" \$10: M. Obelienius, P. Lapienis; \$5: S. Oleka, E. B. Vyšniauskas, B. Čaika. Iš viso \$35. Tautos fondui \$25: P. Ozolas; \$20: K. Pocius, J. Mačiulis; \$10: G. Rugienius, J. Vieraitis, J. Vitas; \$5: S. Oleka, A. Martinkevičius. Iš viso \$105. Aukais ir aukotojų sąrašus atsiųs J. Vitas.

"Tėviškės žiburių" leidėjai reiskia nuoširdžią padėką dosniesiems lietuviškos spaudos rėmėjams.

St. Catharines, Ont.

LABAI SĖKMINGA VASARIO 16 ŠVENTĖ buvo dar ir todėl, kad 15, 16 ir 17 vasario dienomis skaisčiai švietė saulė. Tai jau retas atsitikimas! Užtat vėliavos pakėlimas prie miesto rotušės buvo ir įspūdingas, ir labai sklandus. Gražiausioje vietoje iškelta vėliava liko plevėsuoti tris dienas. Burmistras paskelbė "Lithuanian Independence Day". Labai gerai atrodė keturios organizacijų vėliavos su jų palydovais, puikų įspūdį paliko trys lietuvės, pasipuošusios tautiniais drabužiais ir dalyvavusios prie lietuviškos trispalvės pakėlimo. Vėliava buvo pakelta vasario 15 d. Tą pačią dieną KCTB radio stotis kelis kartus perdavė iškilmų momentus. Girdėjos burmistro proklamacija, o jos gale skambėjo Lietuvos himno dalis.

Vasario 17 d. buvo iškilmingos Mišios, spacialus pamokslas, vainikuojamas prie Laisvės paminklo. Po neilgos pertraukos įvyko meninė programa, kurios metu buvo pagerbti mūsų kūrėjai-savanoriai, dalyvavę šioje šventėje — Antanas Šukys, Stasys Mačiūnas ir Stepas Ulbinas. Labai gerai pasirodė Hamilto-

Sault Ste. Marie, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo minėjimas įvyko vasario 16 d. Lietuvos trispalvė plevėsavė prie miesto salės tarp Kanados ir Sault Ste. Marie miestų vėliavų. Tos dienos vakare tautiečiai susirinko į "Minelli's Restaurant" vakarienei. Šį kartą buvo pats didžiausias vienu tik lietuvių susibūrimas. Malonu buvo matyti daugiau jaunimo, besidominčio minėjimu. Vakarienės metu, apylinkės valdybos pirmininkas skaitė patriotinio pobūdžio paskaitą, paaiškindamas kaip svarbi yra ši sukaktis ir kaip liudna yra ši didelė šventė. Jis priminė, kad kiekviena tautinė šventė mums išvijoje yra tautinio bei patriotinio atsinaujinimo diena. Ideali, kuriuos išskėlė Lietuvos nepriklausomybės atstatymas prieš 67-rius metus, ir dabar teikia mums viltį, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

PADEKA

Dėkojame žemiau išvardintiems lietuviams už piniginių aukų Vasario 16 šventės išlaidoms padengti. Paaukojo \$40: Pr. Gabrėnas; \$30: VL. Timošenko, A. Staugaitis; \$20: N. Zelznak-Latauskaitė; \$15: Pr. Meškauskas, P. B. Balsai; \$13: A. Tauteris; \$11: A. V. Paulioniai; \$10: St. Gudaitis, K. Grunys, J. Skeivelas, A. Zubrickas, S. Zubrickas, St. Janušonis, S. Ulbinas, G. Jonaitis, VI. Juodis, kun. K. Butkus, V. Ruzgys, J. Gelas, St. Mačikūnas, S. Šetkus, P. Šukys, A. Gverzdys, J. Lianga, A. Zosenas, A. Panumis, B. K. Gegelckas, J. Kalainis, P. Dauginas, Kazys Butkus; \$8: V. Satus; \$7: Z. Jakubonis, J. Dainora; \$6: M. Satkevičius, Kazargys; \$5: J. Gudinskas, A. Šetikas, J. Vyšniauskas, K. Bogušis, P. Zubas, J. Dervaitis, J. Paukšys, J. Girevičius, A. Polgrimas, J. Žemaitis, L. Labuckas, R. Slavickas, K. Jonušas, J. Karaliūnas. Kili auکوjo mažiau.

KLK St. Catharines apylinkės valdyba

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju tautiečiams, mane lankiusiems 1984.XII.10 — XII.24 ligoninėje ir namuose. Ypačingą padėką reiškiu St. Catharines pranciškonų misijos vadovui kun. J. K. Butkui, OFM, už lankymą ir religinius patarnavimus. Nuoširdžiai dėkoju už gėles, dovanas, korteles ir linkėjimus greitai pasveikti: A. A. Šetikas, J. V. Žemaitis, P. J. Gabrėnas, P. I. Baronas, J. O. Karaliūnas, A. J. Zubrickas, S. S. Zubrickas, E. O. Sakalauskas, P. D. Dauginas, I. S. Tauteris, J. Vyšniauskas, L. K. V. S. "Ramovė", J. Šarapnickui, K. Jonušui, V. Kudžimienai ir dukrai, A. O. Gurgždžių šeimai, P. M. Šiuliams, A. M. Pusdėšiams, L. I. Paškauskams ir mamai, B. Vainorui, G. Pamatčiūni, A. P. Ravičiui, L. Juzukonienei, A. P. Gataučiams, J. L. Labuckas, O. Trečiokienei, P. V. Kemežiams, Fa. Belvedere, seseriai O. Stankevičienai su šeima, sūnui Edmundui su šeima. Dėkoju visiems, sveikinusiems žodžiu ir per telefoną. Jūsų visų parodytas nuoširdumas ir užuojautos prisidėjo prie mano pasveikimo.

Lieku visiems dėkingas — J. Dervaitis

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukaiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, išikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
kasdienines palūkanas už santapus 7%
term. indėlius 1 m. 10 1/4%
term. indėlius 3 m. 10 1/4%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 10 1/4%
asmenines paskolas 12 1/2%
Nemokamas pilnas čeklių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybėse

VII-ją dainų šventę Amerikoje JAV ir Kanados LB valdybos įvyko rengs 1986 m. liepos 6 d. Choro dirigentų, vadovų ir valdybų atstovų pasitarimas tos šventės reikalais įvyks š. m. kovo 16 d., 2 v.p.p., Klivlande, Lietuvių namuose, 877 E. 185th St. Jame bus išrinkta vietovė dainų šventei, sudarytas organizacinis komitetas, aptartas šventės repertuaras, muzikinio veikalo konkursas. Kviečiami dalyvauti visi suinteresuoti asmenys. Atvykimą į pasitarimą reikia iki kovo 12 d. pranešti JAV LB krašto valdybos pirm. dr. Antanui Butkui, 2370 Canterbury Rd., University Hts., OH 44118, USA. Tel. (216) 932-9944.

Savaitraštis "Darbininkas" šiais metais mini savo veiklos septyniadesimtmetį. Jis buvo pradėtas leisti 1915 m. vasarą Bostone. Leidybą 1950 m. perėmė lietuvių pranciškonai, "Darbininką" 1951 m. iš Bostono perkėlė į Bruklina. Čia jis buvo sujungtas su "Amerika" ir Pitsburge ėjusiomis "Lietuvių žiniomis". Sukakties proga sklebiamas romanas arba novelių rinkinio konkursas, kuriam bus panaudotas iš čekiečio mecenato kun. dr. J. Prunskio gautas tūkstantis dolerių. Abiejų kūrinių temas pasirenka autoriai, tačiau į jas reikia įjungti spaudos žmones — laikraščio leidėją, redaktorių, žurnalistą, spaustuvininką arba skaitytoją. Tokio veikalo pasirinkimas taip pat palieka gamos autoriams. Tie veikėjai gali būti susieti su spauda Lietuvoje arba Amerikoje. Novelių rinkinyje spaudos temai turi būti skirtos bent dvi novelės iš viso rinkinio. Konkurso rezultatai norima paskelbti prieš "Darbininko" sukakties skirtą didelį koncertą, kuris planuojamas š. m. spalio viduryje didžiojoje Kultūros židinio salėje. Kūrinius konkursui atsiųsti iki š. m. rugsėjo 15 d. Paskirtoji premija tada galės būti įteikta didžiajame koncerte.

1984 m. buvo sėkmingi JAV Lietuvių fondai. Tai paaikėjo fondo tarybos posėdyje sausio 25 d. Čikagoje. Įnašų gauta \$420.000, pagrindinis kapitalas pasiekė \$3.102.000. Fondon įstojo 244 nauji nariai, sudarydami 5.560 narių šeimą. Investuotas kapitalas 1984 m. atnešė \$275.000 pajamų, kurių dabar nuo fondo veiklos pradžios jau gauta \$2.040.000, o lietuviybės reikalams paskirstyta \$1.356.000. Sėkmingas buvo ir šešias savaites 1984 m. pabaigoje trukęs aukų rinkimo vakas, išjudintais skelbtis nenorinčio tautiečio \$100.000 aukos. Ji buvo pažadėta su sąlyga, jei kiti lietuviai suaukos \$50.000. Ta sąlyga įvykdyta beveik trigubai: aukų surinkta \$96.400, kurias papildė daktarų Rimvydo ir Giedrės Sidrių pridėta \$50.000 vertės žemė. Tad per tas šešias savaites fondas paaugo \$246.400, peržengdamas pagrindinį trijų milijonų dolerių kapitalą. Taryba vienbalsiai patvirtino naują valdybą, kurią dabar sudaro: pirm. dr. A. Razma, jo pavaduotoja M. Remienė, vicepirmininkai — dr. J. Račkauskas ir St. Baras, sekr. A. Steponavičienė, išd. K. Barzdukas, informacijai — A. Juodvalkis, ūkio reikalams — K. Dočkus, nariai specialieji ir jaunimo reikalams — R. Juškievičius, O. Barškėtytė ir dr. A. Razma, jn.

Australija

Česlovas Zamoiskis, ilgametis ALB Adelaidės apylinkės pirmininkas, yra ištiktas dalinio paralyžiaus, kurį sukėlė kraujo išsiliejimas smegenyse. Gydyosi ligoninėje, tik savaitgaliais ji namo parsiveža žmona, kitomis dienomis daug laiko praleidžianti prie savo vyro ligoninėje. Sveikata labai išlėto taisosi. Č. Zamoiskis turi pilną sąmonę, skaito laikraščius, seka įvykius pasaulyje. Į pokalbius su lankytojais tegali įsijungti paralyžiaus pažeista kalba.

Adelaidės lietuvių parapijos taryba sausio mėnesį surengė tradicinę Baltijos dieną savo vasarvietėje "Baltija", kuri yra Christies Beach pajūryje. Išvykoje dalyvavo gausūs būrys parapijiečių. Vaisinios kepsnais, dešrelėmis, alumi, išbandė laimę loterijoje. Dalyviai taipgi prisiminė "Baltijos" megeją kun. A. Spurgį, MIC, ir vasarvietės kūrėją Č. Zamoiskį, sergančią ligoninėje. Jiems pasirašytos kortelės su nuoširdžiais sveikatos linkėjimais.

Britanija

Mančesterio lietuvių klubas metinį narių susirinkimą turėjo prieš Kalėdas. 1984 m. klubui

buvo nuostolingi. Nežinomas asmuo klubą įskundė policijai, kad jame alkoholiniai gėrimai pardavinėjami ir nenariams. Policija pradėjo bylą dėl nuostatų pažeidimo. Teko samdyti brangų advokatą, atsakomybėn dėl neteisingo kaltinimo patraukusi policiją. Ta byla buvo laimėta, tačiau dėl jos teko prarasti dalį lankytojų ir pajamų. Jeigu nebūtų reikėję advokato, klubas 1984 m. būtų užbaigęs su nedideliu pelnu. Naujon klubo valdybą išrinkti: pirm. — A. Podvoiskis, vicepirm. — A. Stankevičius, sekr. — J. Verbičkas, išd. — V. Rudys, nariai — V. Motuza, A. Bruzys, E. Žebelinė ir A. Miliūnas. Kandidatais liko M. Miliauskienė ir J. Pocius. Revizijos komisijon išrinkti: tys nariai — J. Podvoiskis (pirm.), V. Paulauskas ir A. Jaluoveckas.

Šveicarija

Algis Klimaitis lankėsi Ciuriche ir Berne. Jis yra gimęs 1948 m. Hamburge, baigęs Vasario 16 gimnaziją. 1982 m. išvyko į Austrijos sostinę Vieną ir ten su kitais bendraminčiais pradėjo leisti laikraštį "Ost-Nachrichten". To laikraščio tikslus atskleidžia šūkis pirmame puslapyje: "Laisvė, teisingumas ir nepriklausomybė Rytų bei Vidurio Europos tautoms!" A. Klimaitis redaguojamas laikraštis kiekvienam numeryje duoda daug žinių apie įvykius sovietų okupuotoje Lietuvoje, lietuvių tautos laisvės siekius. A. Klimaitis užmezgė ryšius su Vienoje gyvenančiais lietuviais, kurių jis ten surado apie 20, nors ilgai buvo manoma, kad lietuvių Vienoje nebėra. Berne A. Klimaitis applanė Lietuvos atstovą dr. P. Sagerį, kuris yra Šveicarijos parlamento narys.

Joanos Jurksaitytės-Stasiulienės įsteigta tautinių šokių grupė "Viltis" šiemet švenčia sidabrinę veiklos sukaktį. Pokario metais susibūrusi mergaičių tautinių šokių grupelė negalėjo ilgai egzistuoti, nes pabėgėliams buvo privaloma emigracija į užjūrio kraštus. Tai grupei priklausė ir dabartinė "Vilties" vadovė J. Stasiulienė, įsikūrusi Šveicarijoje. Išvykusi lietuvių jaunimą ji pakeitė akademiniu šveicarų jaunimu, susidomėjusiu tautiniais lietuvių šokiais. Dainomis "Vilties" grupei talkino šveicaras baritonas Otto Linsis, įveikęs lietuviškų dainų tarties sunkumus. "Viltis" daug pasirodymų turėjo ne tik įvairiose Šveicarijos vietovėse, bet ir už jos ribų — V. Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje, daugiausia lietuvių renginiuose. Dažnai juos tada papildydavo savo paskaitomis a. a. prof. dr. Juozas Eretas. "Vilties" eilėse tebėra R. Bartosikas, jon įsijungęs prieš 25 metus.

Vokietija

Bad Godesberge sausio 31 d. staiga mirė a. a. Juozas Urdžė, ev. liuteronų senjoras kunigas. Velionis buvo latvių kilmės (Jazeps Urdžė), gimęs 1909 m. rugsėjo 7 d. Gudaičiuose, Akmenės vls. Mintaujos gimnaziją baigė 1929 m. Teologiją studijavo Rygos ir Kauno universitetuose. Vikaru dirbo 1932-36 m. Skuode. Įšventintas kunigu 1937 m., iki repatriacijos Vokietijon 1941 m. klebonavo Biržuose. Pokaryje gyveno Liubeke, bet greit persikėlė į Bad Godesbergą, kur įstigė Baltiečių studentų sąjungą ir jos vardu 1952 m. nupirko Annabergo pilį su kitais pastatais. Ją pritaikė Bonnoje mokslo einančių studentų bendrabučiui bei įvairiems suvažiavimams. Tuo bendrabučiu pasinaudojo ir nemažai lietuvių studentų. Pilyje taipgi įvyko ir lietuvių suvažiavimų. Velionis iki mirties buvo Annabergo pilies reikalų vedėju, suvažiavimų organizatoriumi. Palaidotas vasario 6 d. centrinėje Bad Godesbergo kapinėse. Apeigas lietuvių kalba atliko kun. Fr. Skėrys, latvių kalba — velionies brolis kun. P. Urdžė, vokiečių kalba — žentas kun. Anling. Prie kapo duobės pasakyta daug atsisveikinimo kalbų. Be kun. Fr. Skėrio, lietuvių vardu atsisveikino Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas ir Vokietijos lietuvių katalikų sielovados vadovas kun. dr. K. Gulbinas. Laidotuvis dalyvavo keturi Vasario 16 gimnazijos moksleiviai. Trys mergaitės buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais. Gautos telegramos buvo perskaitytos Annabergo pilyje, į kurią laidotuvių dalyvių pakvietė našlė Vera Urdžienė, trys dukros ir trys sūnūs.

AUDRA Travel

Kviečia keliauti kartu!!!

1985 metų

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Išvyksta Balandžio 3 Gegužės 8 Gegužės 24 Birželio 24 Liepos 12 Rugpjūčio 12 Rugsėjo 3 Spalio 4 Gruodžio 20	Grįžta Balandžio 21 Gegužės 22 Birželio 2 arba birželio 9 Liepos 10 Liepos 29 (Dainų šventė) Rugpjūčio 28 Rugsėjo 11 ar 17 Spalio 20 Sausio 5
---	---

Kelionės į kitas pasaulio šalis

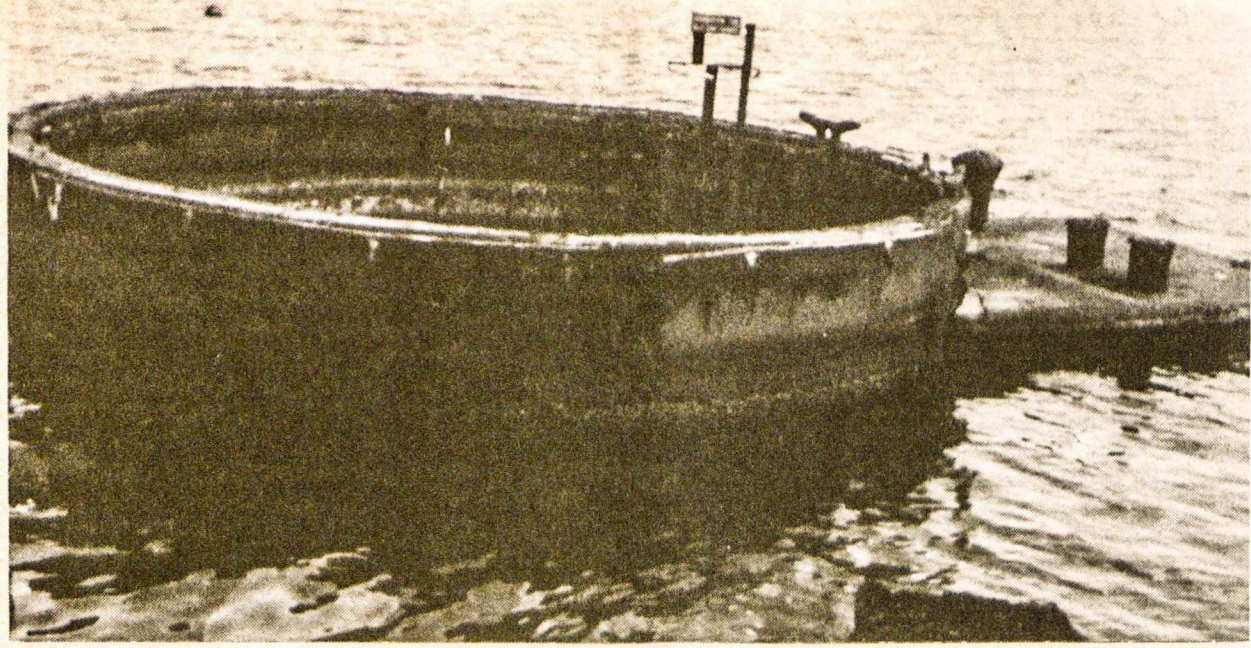
AUSTRALIJA -	gruodžio 19 - sausio 11
BRAZILIJA, ARGENTINA	- datos bus skelbiamos

Mūsų įstaigoje

- Sutvarkomi dokumentai iškvietimams.
- Tarpininkaujama suteikiant gimnines Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ arba JŪRATĖ adresu:
1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Havajų salyno Pearl Harbour įlankoje, kur II D. karo metu žuvo 3000 amerikiečių jūrininkų, pastatytas paminklas ant paskandinto laivo. Nuotraukoje matyti tik tai jo viršus

Kelias atgal - iš Australijos Amerikon

Ekskursinė lietuvių grupė, dalyvavusi Australijos lietuvių dienose, Havajų salose

STASYS DALIUS

Sausio 3 d. mūsų ekskursijos dalyviai, išsibarstę Australijoje, pradėjome rinktis į Sidnėjaus orauostį kelionei atgal. Vienas po kito atvykstantieji sveikinomės ir rikiavomės prie "Pan Am" stalo. Visi linksmi ir gerai nusiteikę, dalyvavę Lietuvių dienose Kanberoje. Tik viena Ramunė šiek tiek nukentėjo, nes būdama jauniausia mūsų grupėje ir judriausia, susižeidė ir subandažuota koja slubavo. Teko vėliau padėti jai nešioti daiktus, nes vargiai galėjo koja pasiremti. Mane atvežė ir palydėjo V. Gulbinas su žmona, kuriems likau dėkingas už vašingą pastogę ir globą Sidnėjėje.

Zelandijos Aucklande

Popietėje įsėdom į lėktuvą ir, skrisdami į rytus, greit praradome dienos šviesą, kai nusileidome Aucklande, N. Zelandijoje. Turėjome valandą laiko pažioplinti tarptautinio orauosto krautuvėse. Tuojau pastebėjome, kad čia krautuvėse, nors kainos be muitų, bet viskas žymiai brangiau. Pvz. kurie pirmo vyriškus ar moteriškus kailinukus mieste, čia rado kainas visu trečdaliu aukštesnes. Viena ponė buvo nusipirkusi gražų avinuką, kuris atrodė kaip gyvas švelnios baltos vilnos. Ilgai jį N. Zelandijoje vežiojosi su savim autobuse, bet dabar jau buvo kelionei atgal supakavusi, nes bendrakeleiviai vis teiravosi kur gi dingo avinukas. Šiose krautuvėse, kurie dar turėjo užsilikusių Australijos ar N. Zelandijos dolerių, pasistengė jais atsikratyti, pridėdami ir amerikiečių... Grįžom į lėktuvą ilgai devynių valandų kelionei į Havajus. Atgavom prarastą dieną ir ankštų ketvirtadienio rytą, saulei tekant, pasiekėm Honolulu Oahu saloje.

Jau Havajuose

Atskridus laukė nemaloni staigmena — muitinė labai nuodugnai tikrino keleivius dokumentus, ir eilės labai lėtai judėjo į priekį. O lėktuvai vienas po kito leidosi, ir didžiuliai būriai, daugiausia japonų, grūdosi prie pasų kontrolės. Kurie turėjo amerikietiškus pasus, praleido pro atskirus vartus labai greit, o su kanadišku teko daugiau pusvalandžio prastovėti. Valdininkas atidžiai vartė pasą, tikrino vizas ir klausinėjo kur važiuota. Ištrūkę iš šios kontrolės, nuskubėjau prie lagaminų, kur radau visus dalyvius belaukiančius, nes tik kanadiečiai buvome taip ilgai suilaikyti.

Prie pastato mūsų grupės jau laukė autobusiukas su vadovu, kuris tuojau visus nukreipė prie laukiančių havajiečių moterų. Jos kabino ant kablų vainikus, vadinamus "lei". Dabar jau buvo proga saulei šviečiant apsižvalgyti ir pamatyti, kokia graži Havajų salų aplinka. Mėlynas dangus, aukšti kalnai per kuriuos ryto rūkas sklaidėsi, žalios pakalnės, slėniai ir melsva pajūrio vandens juosta. Mūsų viesbutis — "Sheraton Moana" ant jūros kranto prie gražaus paplūdimio. Naktį nemiegoję visi skubame į kambarius pailsėti. Tačiau kambariuose ilgai niekas nepasilieka, ir netrukus visi pasipilam į gatves pasižvalgyti.

Daugybė japonų

Esame pačiame Waikiki pajūrio centre Kalakaua gatvėje. Iš abiejų gatvės pusių viešbučiai ir didesnės bei mažesnės įvairios krautuvės. Vyrauja turistam pirkiniai, moterims daugybė papuošalų. Gatvėse ir krautuvėse daug žmonių. Vyrauja japonai. Atrodo jie be karo užėmę ir užvaldę Havajus. Kur eisi, kur pasisuksi sutiksi vien japonus, didesnę ar mažesnę grupę žygiuojančius. Ir visi su foto aparatais rankose tik spraksi, tik gauda akimirks. Atrodo, kad jiems kiekvienas kampas įdomus, kiekviena gatvė ar namo detalė svarbi, kad reikia nepraleidžiant fotografuoti ar filmuoti.

Daug jaunų mokyklinio amžiaus japonų ekskursuoja didelėmis grupėmis atskirais autobusais. Matyti, Japonija turtinga, kad tokios masės turistų plaukia į svetimus kraštus. Mūsų viešbučio pirmame aukšte vienas atskiras laukiamasis skirtas vien japonams, kur visą laiką grupės japonų kalba teikiama paaiškinimai. Ir taip viena grupė po kitos pamainomis keičiasi. Krautuvėse ir viešbučiuose užrašai japoniškai ir angliškai, kur ne kur ir havajiečiai. Turistinės reklamos ir brošiūros turi japonams skirtus puslapius. Tą jau buvome pastebėję N. Zelandijoje, kad daug įrašų yra japoniškai, nes ten irgi daug turistų iš to krašto atvažiuoja.

Kalakaua gatvė ilga, nusišėjęs krautuvėm ir viešbučiais pajūrio pakrante. Kiek pavaikšioję po gatvės, einame į geltono smėlio paplūdimį. Saulė ridinėjas po padangę ir stipriai kaitina, tačiau pakrantė daugybės žmonių apgulta, kad sunku rasti vietelę ant smėlio. Kiek akys užmato, guli ir sėdi tūkstančiai žmonių, išsitiesę ant smėlio. Atrodo, visa Amerika ir Japonija užgulsi pakrantę. Toliau pakrantėje visokio dydžio laivai ir laiveliai — irkliniai, būriniai ir motoriniai laukia norinčių plaukti ramiame įlankos vandenyje.

Perlų uostas

Sekandį dieną mūsų grupė ekskursuoja po Honolulu miestą ir Perlų uostą (Pearl Harbour). Telpame visi į vieną autobusiuką su netinginiu kalbėto vadovu, kuris be pertraukos aiškina pravažiuojamas vietas, užgriebdamas šiek tiek ir istorijos. Pervaziuojame Waikiki ir artinamės prie Perlų uosto, kuris liko istorijoje išgarsintas japonų aviacijos puolimo 1941 m. gruodžio 7 d. Jame žuvo per 2000 amerikiečių jūrininkų ir marinų. Dabar ši vieta paversta tautiniu paminklu, nes virš nuskenusio karo laivo "Arizona" pastatytas paminklas, o apačioje jūros dugne gulinio karo laivo viduje tebėra tūkstantis žuvusių jūrininkų kartu su laivo kapitonu. Perlų uosto įlanka su visais pastatais ir įrengimais nėra labai plati, primena daugiau upę. Viename įlankos krašte iškyla paminklas virš jūrininkų kapo su pusiau stiebo nuleista Amerikos vėliava. Pakrantės dalis paversta tautiniu parku, kuriaame įrengtas muziejus su daugybe nuotraukų ir paveikslų iš to laikotarpio.

Paminklas jūroje

Prieš lankant paminklą "Arizona", rodomas 20 min. ilgio fil-

mas, primenantis tragišką japonų puolimą. Po to visus išleidžia ant krantinės, kur specialūs kariški laivai nugabena iki netolimo įlankoje paminklo. Kiekviename laive telpa iki 100 žmonių. Keletas tokių laivų aptarnauja turistus. Filmas ir pervežimas laivu iki paminklo nemokamas.

Keistas jausmas apima, kai laivas išlaipina keleivius prie cementinės platformos, apgaubusios "Arizonos" laivą. Tai čia, laivo požemiuose, guli pačiame gyvenimo žydėjime mirę vyrai, tai čia jų gyvenimo pabaiga ir amžini vandens kapai. O mes dabar virš jų bendro kapo mindžiojame grindinį, žvalgomės į šalį, įsiskodami tos tragikos bent mažo šešėlio. Ir beveik neįmanoma tame triukšme bei žmonių skruzdėlyno skubėjime pergyventi tų dienų nuotaiką, pajusti kančią ir tragišką mirtį.

Šone, prie platformos, dar dalis "Arizonos" laivo bokšto kyšo iš vandens, toliau per vandenį atšviečia laivo silueta, kuris katkartėmis dar išleidžia alyvos dėmeles. Ant vidinės paminklo sienos išrašyta daugiau kaip tūkstančio žuvusių vyrų vardai ir pavardės, kad likusiems primintų atiduotą gyvybės auką. Priekyje ant stovo padėtas laivo varpas, o virš paminklo pusiau stiebo pakilusi Amerikos vėliava. Grįžtant kažkas pastebė, kad šio paminklo lankytojų eilėse nėra japonų. Gal jie visai šioje vietoje ir nesilanko, bent mes nematėme.

Karaliaus sujungėjas

Karo laivas vėl parveža į krantą. Einame prie savojo autobusiuko tolesnei kelionei į Honolulu miestą. Atvažiuojame į patį vidurmiestį prie karaliaus Kamehameha paminklo. Tai čia turistai būriais stoja ir daugiausia fotografuoja, nes jo garbei pastatytas. Tai pirmasis iš Havajų karalių, sujungęs visas salas 1810 m. po viena valdžia. Tas sujungimas buvo pasiektas tik po kruvinių kovų. Prieš tai kiekviena sala buvo valdoma atskirų karalių, kurie nenorėjo pasiduoti vienam valdovui. Šis paminklas stovi prieš teis-mūmus. Specialios iškilmės vyksta prie šio paminklo birželio 11 d., kai karalius pagerbiamas 18 pedų vainikais ant kaklo, pečių ir rankų.

Ir karalienė

Kitas gražus paminklas yra paskutinei karalienei Liliuokalani netoli jos rūmų Iolani Palace, kur ji gyveno, kai buvo nuverstas nuo sosto. Havajiečiai dar turi sentimentą savo buvusiai monarchijai ir jų karalienei, kuri buvo pašalinta nuo sosto 1893 m., o 1898 m. Havajai buvo aneksuoti Amerikos. Apvaikšiojame tuos rūmus, kuriuose gyveno Havajų karaliai. Dabar tie rūmai paversti muziejum. Jie pastatyti karaliaus Kalakaua 1882 m. ir išdidžiai tebestovi, primindami pradingusią erą. (Bus daugiau)

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Žlugs ir be karo

Sibiro mokslininkai apie girtavimo grėsmę

A. LEMBERGAS

Girtavimas — didžiausia tragedija tūkstantmetėje Rusijos istorijoje. Prieš tai nublinksta visos kalbos apie amerikietiško "Persingo" tipo raketų artarpautinės įtampos pavojus.

Kas taip sako? Ogi grupė sovietinių mokslininkų viešai neskelbiamoje studijoje, kurią parengė Mokslų akademijos Sibiro skyrius Novosibirske. Studija įteikta atsakingiems partijos sluoksniams, tačiau kai kurios ištraukos pateko į užsienio korespondentų rankas. Jas paskelbė Prancūzijos žinių agentūra AFP.

Mokslininkų išvados tiesiog aliarmuojančios. Del alkoholio Sov. Sąjungoje kas šeštas kūdikis gimsta protiškaiki nesveikas ar su paveldima liga. 1980 m. buvo oficialiai užregistruota apie 40 milijonų alkoholikų bei nepataisomų girtuoklių — kas šeštas šalies gyventojas. Iš jų apie 17 milijonų — kliniški ligoniniai. Likusieji 23 milijonai chroniški girtuokliai, kurių būklė dar nėra patologinė. Kasmet dėl nesaikingo gėrimo apie milijoną žmonių Sov. Sąjungoje nusišėna mirtis.

Neviešoje Sibiro mokslininkų studijoje sakoma, kad tą girtavimo bėgą seka laipsniškas žmonių, visų pirma, rusų tautos išsigimimas. Kam dar reikėtų skelbti karą, rašoma studijoje, jei per 12-15 metų ir taip sužlugsim kaip suvereni valstybė, kurioje daugiau kaip pusė suaugusiųjų sudaro nepataisomi girtuokliai, nepajėgūs dirbti ar gintis? Degtinės vartojimas šalyje nuolat auga. Jei 1952 m. vienam asmeniui per metus tekėdavo penki litrai alkoholio, tai 1983 m. išgerta šešiskart daugiau — 30 litrų ameniui. Jei girtavimas toliau tokiu santykiu didės, tai galima laukti, kad 2000-aisiais metais vienam asmeniui teks 50 litrų išgerto alkoholio, o alkoholikų skaičius sieks 80 milijonų. Atitinkamai padidės psichiškai normalių vaikų skaičius. 1982 m. jie sudarė 16,5% visų naujagimių. Smarkiai didėja psichiatrinų klinikų skaičius. Pavyzdžiui, Donecko srityje 1960 m. pakako keturių klinikų protiškaiki atsilikusiems vaikams, dabar jau reikia 38.

Ir kitais demografiniais požūriais girtavimas yra labai

pragaištingas. Mirtingumas Sov. Sąjungoje 1960-1980 m. padidėjo 47% ir dabar siekia 10.4 nuo tūkstančio.

Sibiro mokslininkai savo studijoje pastebi, kad Sov. Sąjunga turi šešiskart daugiau gydytojų negu Kinija, tačiau joje mirtingumas perpus didesnis negu Kinijoje. Akivaizdžiai mažėja natūralus gyventojų prieaugis.

Kartais manoma, kad sovietinė valstybė esanti suinterisuota papildyti iždą pajamomis už degtinę. Statistika rodo ką kita. Valstybė per metus už degtinę gauna 45 milijardus rublių, tačiau dėl girtavimo šalies ūkiui padaroma 180 milijardų rublių nuostolių.

Statistiniai duomenys apie girtavimą kelia tiesiog šurpą. Apie 90% gydymo reikalingų alkoholikų pradėjo gerti dar nebūdami 15, o vienas trečdalis — nė 10 metų. Nuolat geria 99,4% vyrų, 97,6% — moterų, 95% — neturinčių 18 metų mergaičių.

Statistika įrodo neginčijamą girtavimo ir nusikalstamumo sąryšį. Apie 85% žmogų, išprievartavimų, plėšimų ir vagysčių įvykdoma neblaiviam stovyje.

Novosibirsko mokslininkų studija pateikia ypač tamsų vaizdą Sibiro žemės ūkyje, kur joks mechanizatorius nepasiekia pensijos amžiaus — 60 metų. Čia įprasta priešpiet šiaip taip atlikti darbą, o po piet pasigerti. Vakare sutikti blaivų sibirietį, tai tas pat kaip ir žmogų iš Marso.

Taip rašo mokslų akademijos Sibiro skyriaus Novosibirske mokslininkai viešai neskelbiamoje studijoje. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika" ir pogrindžio "Aušra" ne kartą kėlė girtavimo žalos klausimą Lietuvoje, tačiau valdžios sluoksniai jų pastangų kovoje su girtavimu nerėmė. Gal dabar Novosibirsko mokslininkų žodis juos kiek paveiks?

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

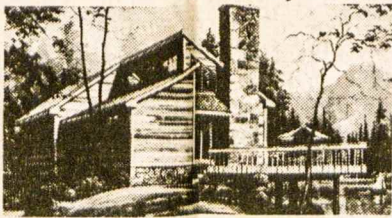
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvos Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontaktų lęšiai (contact lenses).

Puikus "Viceroy" namas - "superhome", pritaikytas jūsų biudžetui!

Žemiau \$15,000*

Bluewater

Lakeland

Canadiana

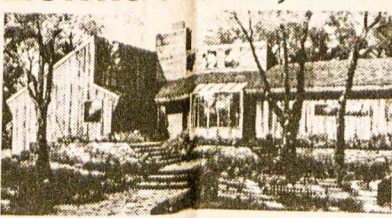
Sherwood

Hudson

*Tiktai medžiaga

Žemiau \$28,000*

Viceroy
Geriausi namai
iš visų...

Paskambinkite arba
aplankykite mus šią dieną — gausite daugiau informacijų

Pardavėja — Kristina Imbrasaitė-Shaw

R. R. 3, Bancroft, Ont. K0L 1C0

Tel. (613)339-2388

Please send me the new 90-page Viceroy Catalogue. I enclose \$6.00

NAME _____

ADDRESS _____ APT. _____

CITY _____

ZIP CODE _____ PHONE _____

LOCATION OF LOT _____

Kai lietuviška daina plaukia iš širdies Toronto "Volungei" koncertuojant Vasario 16 iškilmėje

Nuotr. St. Dabkaus

A+ ANTANUI KLIMUI

iškeliauvus amžinybėn,

žmonai PRANUTEI, giminėms ir artimiesiems reiškiamė mūsų giliausią užuojautą —

Marija ir Jonas Adomaičiai

A+ MEČIUI KOJELIUI

mirus,

žmonai SOFIJAI, dukrai ALDONAI ir kitiems giminėms reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

Petras Puodžiūnas

Mirga ir Izidorius Priokockiai

Warrington, Pa.

A+ ALFONSUI RUDOKUI

mirus,

jo žmonai BRONEI, dukroms — DANAI ir AUDRONEI su šeimomis bei kitiems artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą —

Martynas Račys, dukros — Gražina, Jūratė ir Marytė su šeimomis

Buvusiam KLB Tillsonburgo-Delhi apylinkės pirmininkui ir dabartinės valdybos sekretoriui

A+ ALFONSUI RUDOKUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučia giliame liūdesyje likusius — jo žmoną BRONĘ, dukras — AUDRONĘ, DANĄ, seserį JOSEFĄ Argentinoje, gimines bei artimuosius ir kartu liūdi —

KLB Tillsonburgo-Delhi apylinkės valdyba

PRANEŠIMAS Už a.a. Vaclovo Navicko

vėlė penkiolikos metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atšaukamos kovo 11, pirmadienį, 9.30 v. ryto pranciškonų koplyčioje Floridoje (St. Petersburg Beach, 555 - 68th Ave.).

Prašau gimines, draugus ir pažįstamus už jo vėlė pasimelsti.

Nuliūdusi žmona —

Natalija

Du tūkstančiai dolerių rašytojui

Metinė lietuvių rašytojų draugijos premija

1984 metų grožinės literatūros premijai atrinkti vertintojų komisija sudaroma iš 5 (penkių) narių Niujorke ir jo apylinkėse gyvenančių rašytojų bei kvalifikuotų asmenų. Pilna komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Rašytojų draugijos valdyba ir toliau laikosi principo — nepirkti knygų, išleistų 1984 metais, savo lėšomis, o svarstyti tik tai, kurios bus atsiųstos jas išleidusių leidyklų ar autorių. Todėl maloniai prašomos leidyklos arba patys

autoriai už jas atsiųsti žemiau nurodytu adresu po 5 (penkis) egz. kiekvienos knygos iki š. m. balandžio 15 dienos. Knygos, išleistos su 1984 m. data ir atsiųstos iki nurodyto laiko, turi teisę į šių metų literatūros premiją. Knygas siųsti šiuo adresu: Rev. L. Andriekus, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

Kasmetinės Lietuvių rašytojų draugijos premijos \$2,000.00 mecenatas yra Lietuvių Fondas, Inc.

LRD valdyba

Kultūros komisijos premijos

1985 m. sausio 20 d. Toronte KLB kultūros komisija paskyrė muzikui bei solistui Vaciu Verikaitiui 1984 m. kultūrininko-visuomenininko \$500.00 premiją iš Augustino Daukanto palikimo Kanados Lietuvių Bendruomenėi.

Muzikas V. Verikaitis ilgus metus puoselėja kultūrinį lietuvių gyvenimą Kanadoje ir visoje Šiaurės Amerikoje, vadovaudamas įvairiems meniniams vienetais ir rengdamas savo dainų koncertus.

Komisija taip pat svarstė 1984 m. Kanados lietuvių jaunuosius, 16-30 metų amžiaus, pasižymėjusius savo veikla

lietuviškose institucijose, organizacijose ar meniniuose vienetuose. \$200.00 premijas už lietuviško tautinio sąmoningumo puoselėjimą savo aplinkoje gavo Vėda Balčiūnaitė iš Winnipeg, Rūta Girdauskaitė iš Toronto, Kristina Kličiūtė iš Montrealio, Rūta Šiuilytė-Kličienė iš Otavos ir Julija Vyšniauskienė iš Kalgario.

Sveikiname muziką V. Verikaitį, linkėdami jam dar daug kūrybingų metų; didžiuojames premijuotų jaunimui, tikėdamiesi, kad jis ir toliau veiks mūsų visuomenėje bei dirbs lietuvišką darbą.

KLB kultūros komisija
Pirm. Rasa Kurienė

Naujametiniai linkėjimai

Vienas "TŽ" skaitytojas nesenai gavo iš Lietuvos laiška, rašyta 1984 m. gruodžio pradžioje. Jame surašyti šie originalūs linkėjimai.

... Linkiu duonos, tik ne karštos ir sužiedėjusios, kuri vietoj gyvybės neša mirtį, o saldžios su rūgštele, tokios, kaip vaikystėje atriekdavo mama.

... Linkiu sniego, tik ne ledinio ir skambančio, kuris grįždą po sušalusia tremtinio apavą, o puraus ir lengvo, kuris lengvai sukasi ore, kurį krykštaujami gauda vaikai.

... Linkiu lietaus, tik ne to, kuris žliaugia permirkusią benamio nugara ir virpina sušalusį kūną, o pavasariškai gailaus ir šilto, kuris girdo ištroškusią žemę ir prausia alyvų žiedus.

... Linkiu vėjo, tik ne to, kuris skriejo uraganais, griaudamas namus ir laužydamas miškus, o švelnaus, kuris kaip

nematoma paukštė glaudžiasi prie mūsų skruostų ir atneša iš pievų medaus bei pieno kvapą.

... Linkiu saulės, tik ne karščiui liepojančios, nuo kurios skeldėja išdeginta žemė, džiūsta sausos lūpos ir smilkiniais veržiasi sūrus prakaito lašai, o tokios, kuri prikelia gyvenimui gėlių žiedus, kurios spinduliai pažadina vyturio giesmę.

... Linkiu meilės didelės ir karštos, tik ne tos, dėl kurios žudosi ar palaidoja save tarp vienuolyno sienų, o tokios, kuri pripildo širdį saldžios paguodos ir šventos ramybės.

Linkiu Jums visko tiek daug ir kartu tiek mažai. Linkiu visko tik tiek, kiek telpa žodyje laimė.

Būkit laimingi naujaisiais metais...

Antanina

84.XII.7

Aukojo "Tėviškos žiburiams"

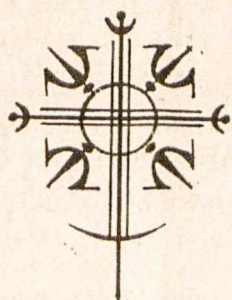
\$100: KLB moterų draugijos Hamiltono skyrius, Alf. Šilinskis; \$50: Leonas Abramonis; \$40: Antanas Mikalajūnas; \$25: Vacys Slotkus, Jonas Vyšniauskas, Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopa; \$20: M. Vaisvila, Petras Lapienis, 236 SLA kuopa Toronte, Ada Dvarionienė-Miklovaitienė; \$18: Kastytis Batūra; \$15: Nelė Astravičienė; \$10: kun. dr. V. Skilandžiūnas, A. Kelmelienė, P. Pakalka, Juozas Kojelis; \$6: Irena Birštonienė; \$5.25: A. Ulbinas.

\$5: P. Simanauškas, E. Rakauskienė, J. Keleris, B. Kavaliauskas, Antanas Petrauskas, Stasė Vaisvila, Marija Kislauskas (Mrs.), Antanas Šukaitis, A. Smolskis, A. Balnis, Isabelle Rūkas; \$3: J. Grabošienė, G. J. Stankūnas, E. Gantautas; \$2: K. Savonis; \$1: U. Matis. Remėjo prenumeratą atsiuntė: \$50: dr. J. Sungaila; \$40: P. Prakas, M. V. Mankeliūnas; \$35: Juozas Jakubauskas; \$30: Petras Žilinskas, E. Rakauskienė, Ona Juodišienė, Antanas Pladys, A. Patamsis, Bronius Norkus; \$26: M. Adomavičienė.

\$25: Diana Wiese (Mrs.), Stasys Bubulis, Stasys Buzinskas, A. Mišūnas, V. Daunackas, V. Masius, B. Saulėnas, M. Mickevičius, Albina Lipčienė, Pranas Vizbaras, A. Meiliūnienė, Jonas Radas, Z. Olšauskas, E. Punks, M. Punks, Leonas Rudaitis, dr. D. Gottschalk, Vacys Slotkus, Nellie Strazdienė, Ed. Siliauskas, J. Vidmantas, Jonas Vyšniauskas, Marija Kislauskas (Mrs.), dr. S. Sereika, A. Stulginskis, Antanas Šukaitis, A. Stagičius, Natalija Adams (Mrs.), Albina Čepėnienė, L. Mer-

kelis, A. A. Mičiūdas, A. Matulionis, V. V. Keršys, Ona Adomavičienė, V. Blinstrubas, J. Brazlauskas, Br. T. Prosevičius, S. Baršauskienė, P. Girdvainis, V. Ikašala, M. Kybranz, Ada Dvarionienė-Miklovaitienė, S. Kėkštas, Alf. Šilinskis, G. Povilaitis, A. Paleckis, Z. Oscila, K. P. Budrevičius, Nelė Astravičienė, J. Yla, J. Gataveckas.

Už dujus metus po \$25 remėjo prenumeratą atsiuntė R. Rutkys. Nuosirdus aciu už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame ypač tiems, kurie siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gerry Loughheed
Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelį gitarų
išdirbinių pasirinkimą.

Solistas ir chorvedys VACYS VERIKAITIS, gavęs kultūrininko-visuomenininko 1984 m. premiją \$500, kurią paskyrė KLB kultūros komisija. Premijos paskyrimo aktą skaito kultūros komisijos narė muz. D. VISKONTIENĖ Vasario 16 iškilmėje Anapilio salėje

Nuotr. St. Dabkaus

Ką naujai įprasminsime?

Jaunajai kartai perimant lietuviškosios išeivijos gyvenimo vairą

RASA KURIENĖ

Š. m. "TŽ" 4 ir 6 nr. vedamieji gvildeno lietuviško testinumo kiltis ir kiekvienos kartos įsipareigojimą šiuo klausimu. Straipsniai "Ką paliksim?" ir "Ką mes gauname?" aiškiai apibūdino lietuvių išeivijos bruožus ir skirtingus atsakomybės laipsnius lietuviškiems darbams bei lietuviškos dvasios išlaikymui savo aplinkoje. Su šiuo straipsniu norisi pridėti trečią šio klausimo perspektyvą, būtent "Ką naujai įprasminsime?"

Kiekvienos tautos gyvastinumas priklauso nuo jos kūrybingumo. Kai tauta nustoja kurti, netenka ir gyvybės. Individuali, kaip ir tauta, yra svarbu savo gyvenimo pėdsakus palikti šioje žemėje, dvasiškai ir materialiai pakilti, pasinaudojant kitų laimėjimais bei išradimais. Nemažiau svarbus yra pajėgumas kurti, galimybė naujai žvelgti į pasaulį, naujai įprasminti egzistuojančias vertybes ir tokiu būdu paveikti savo aplinką.

Taip, kaip asmuo priauga prie šios stadijos, taip ir tauta turi pribirsti prie panašios kolektyvinės kūrybos. Po kelių dešimtmečių lietuvių išeivija (jaunoji karta) yra kaip tik pradiniuose šios stadijos žingsniuose. Jaunoji karta, ta kuri gimė, užaugo ir išimokslino išeivijoje, kuri sudaro naujas šeimas, pilnateisiškai dalyvauja savo gyvenamojo krašto veikloje, — pamažu perima, iš prievartos ar laisvu apsisprendimu, lietuviškos ugdymo darbus. Tam tikros nuotaikos jai yra lengvai suprantamos ir įsisavinamos, bet yra tokių, kurių ji negali suprasti ir toliau perduoti. Vieni uždaviniai jai atrodo lengvi, kiti reikalauja didelio ir neįprasto pasivertimo.

Suglaudus, vienos vertybės jai nesikeičia, kitos visai pamiršamos, trečios laukia naujo žvilgsnio bei perspektyvos, naujo įprasminimo.

Trumpai pažvelkime į šiuos kelis, jau šiomis dienomis išgyvenamus pasikeitimus. Kaip buvo pastebėta anksčiau minėtuose "TŽ" vedamuosiuose, šeima tebėra "pirmoji lietuviškos mokykla". Tačiau šeimos veidas yra labai pasikeitęs; ne visada berandame gryną lietuvišką šeimą; vis dažniau ji yra mišri arba labai įtakojama nelietuviškos aplinkos. Tačiau jau kelinti metai matome ir skaitome apie jaunų šeimų sekijas prie parapijų, mokyklų, sambūrių ir bendruomenių. Jos stengiasi užbėgti tam tikroms kliūtims už akių. Rengdamos specialias stovyklas ir Mišias, ruošdamos specialius parengimus, šios grupelės stengiasi atsakyti iš dalies į naujų lietuvių išeivijos problemą.

Kita institucija, kuri išgyvena svarbią reformą, yra lietuvių mokykla. Ne tik mokinių skaičius mažėja, bet ir jų lietuviškumo lygis menkėja. Jau dabar steigiamos naujos lietuviškai nekalbantiems vaikams klasės ir suaugusių lietuvių kalbos kursai. Taip pat skiriamas didesnis dėmesys ne tik kalbai, bet ir tradicijoms, šokiais, dainoms, muzikai, geografijai ir istorijai, stengiamasi sudaryti pilnesnį lietuviškumo vaizdą.

Kultūriniai vienetai, šokių ir dainų ansambliai, plaukio-

jančiosios vandenynėse. Jau nebesiribojama tradiciniu lietuvišku šokių ar senąja sutartine. Meniniai vienetai rengia įspūdingus pasirodymus, atstovauja lietuviams tarptautiniuose festivaluose, naudojami moderniąja technika.

Vis dažniau susiduriame su dvikalbiu laikraščiu, žurnalu ar žiniaraščiu. Norint pasiekti visus lietuvių kilmės gyventojus, nebesiribojama vien lietuvių kalba.

Ši stadija yra labai įdomi, tačiau iš vienos pusės bauginanti, nes vis daugiau atsilaiduoja nuo kamieno, nuo praeities, o ateitis nežinoma ir sunkiai prarandama. Ši stadija yra taip pat labai pavojinga. Kreipiant dėmesį į atskiras problemas, labai lengva nebematyti pilnumo ir žvelgti į lietuviškus testinumo klausimus vienašališkai.

Šiuo metu labai svarbu artimoje ateityje iš pagrindų atsvarstyti esamą būklę: kur stovime ir kuria linkme norime eiti, kaip ir ką norime naujai įprasminti? Tuo tikslu 1985 m. gegužės 24-26 d.d. Toronte KLB kultūros komisija rengia seminara. Svarstybos vyks diskusinių būrelių būdu. Juose bus stengiamasi pažvelgti į esamą būklę lietuviškos kultūros srityje, nustatyti pagrindines vertybes, be kurių lietuviška kultūra yra neįmanoma, numatyti būdus siekti ti vertybių puoselėjimo, pana-

grinėti galimybes, nustatyti gaires lietuviškos kultūros puoselėjimui. Tai bandymas pamatyti aiškų savo išeivijos veidą, konkrečiai nustatyti ko ir kaip siekti.

the stepping stone

"gourmet" ir praktišku virtuvei reikmenų, stiklo gaminių, dovanų, kambarių apšvietimo ir vertikalinių langų užuolaidų

krautuvė.

Didelė nuolaida.

Tel. 767-4286.

2465 Bloor St. W., Toronto, prie Jane St.

Religinės dvasios proveržiai dabartyje

Vokiečių žurnalas "Stimmen der Zeit" 1976 m. kovo mėn. numeryje išspausdino prof. dr. H. Fries straipsnį apie dabarties religines dvasios proveržius, kuris ir šiandieną tebėra aktualus. Čia pateikiama jo santrauka. RED.

Esą prieš 30 metų D. Bonhoefferis rašė, kad ateitis bus bereliginė. Dar anksčiau pozityvizmo atstovas A. Comte'as skelbė: "Dievas išnyks, nepalikdama net klausimo pėdsakų". Ši linkmė pasiekė net teologiją: kai kurie jos atstovai pradėjo apsieiti be Dievo bei ją iškreipti. Tačiau tos linkmės pranašystės neišsipildė. Pastaraisiais metais iškilo nauji religinės dvasios proveržiai. Tai reiškiniai, rodantys priešingos linkmės stiprėjimą.

1. Universiteto gyvenime pastebėtas vėsus pasikeitimas, kuriomis domimasi. Ankstesnės temos, k.a. visuomenės kritika, sistemos pakeitimas, "establišmento" ir autoriteto panaikinimas, revoliucija pakeistos temomis: asmenybės, vidinis gyvenimas, dvasingumas, meditacija, komunikacija. Užuot žiūrėjus į sociologiją, kaip visų mokslų raktą ir kelią į laimę, susirūpinta žmogaus asmenybe, jos atnaujinimu.

Atitinkamai pasikeitė šūkiai. Nuo begalinių politinių diskusijų, daugiausia kairiųjų, pereinama į prasmingą gyvenimą. "Dievas yra miręs" teologija mirė labai greitai mirtimi. Grupės, sąjūdžiai (ypač Pietų Amerikoje) jau nebežinoma svarbios vietos. Pamaldos, žodis, sakramentai, diakonija įgyja vis aiškesnius bruožus.

2. Daug žmonių domisi religija, religijomis, religijų istorija. Ypač domimasi prigimtinių ir Rytų religijomis. Dažnai tai būna ne tik religinės motyvos, bet ir smalsumas. Tačiau pats domėjimasis religine sritimi yra pažymėtinas.

Keistai atrodo, kai kartais žmonės pasitraukia iš savo religinės bendruomenės, įeškodami kitur religinio išganymo. Galbūt religijos ir bendruomenės krikščionys savo trukumais "prie" to prisideda. Tačiau geriau susipažinę su svetimomis religijomis, žmonės prablaivėja ir geriau įvertina paliktą religiją.

3. Pastaruoju metu Jėzaus iš Nazareto tema dažnai pagarbiai nagrinėjama mene, literatūroje ir filosofijoje. Nuostabu, kad ypač marksistinė filosofija svarsto Jėzaus temą. Pvz. savo knygoje — Blochas "Prinzip Hoffnung", Mahovec "Jesus fuer Atheisten?", Roger Garaudy "Parole de l'homme". Savo knyga Garaudy baigia žodžiais: "Kryžius išmokė mane atsisąjūdinti, prisikelti. Aš esu krikščionis". Nenuostabu, kad dėl šių pažiūrų į Kristų, Mahovec ir Garaudy buvo pašalinti iš komunistų partijos.

4. Pagaliau reikėtų pridėti ir kitą liudininką — Aleksandrą Solženiciną. Jis yra gyvas ir įtikinantis liudininkas, sakantis kokius nežmoniškumus bolševizmas gali padaryti.

Jis yra liudininkas fakto, kad nepaisant visų spriespaudos formų, rusena laisvės ir žmoniškumo kibirkštis, kuri yra religinės ir krikščioniškos kilmės. Jis išpažįsta visam pasauliui, kad jis yra dėkingas krikščioniškam tikėjimui už patirtą pasipriešinimo jėgą. Solženicinas yra religinės dvasios proveržio liudininkas tokia krašte, kur religijai oficialiai įsakta pražūti. Reikia tikėtis, kad jo knygų, ypač "Gulago Archipelago" pasaulinė veikmė išlįks kaip įtikinantis gyvenimo ir patyrimo liudijimas.

5. "Jesus People" sąjūdis, nors jo įkarštis Amerikoje ir Europoje jau praėjo. Šis sąjūdis kilo 1960 m. Š. Amerikoje kaip protestas prieš technokratią, gamybą, pertekusį gyvenimą, "American way of life", kaip socialrevoliucinio sąjūdžio pakaitalą, kaip išsivadavimas nuo narkotikų pažadėtoms laimėms. Šis sąjūdis skelbia savo programoje: "Jėzus išvaduoja nuo baimes, vėnatvės ir beprasmybės"; "jei tavo Dievas miręs, imk mano". "Jėzus gyvena", "burkitės apie Jėzų! Jis myli tave", "Jėzus teiks prasmę tavo gyvenimui". Jų malda: "Jėzau, atiek pas tuos, kurie rūko marijuaną, atiek pas tuos, kurie vis dar galvoja, kad pasaulis yra tvarkoje".

Aišku, apie šį sąjūdį nuomonės skiriasi. Tik tenka stebėtis, kad Jėzus yra aktualus tiems, kuriuos esame linkę laikyti "žuvusiais", nurašyti. Jų Jėzaus vaizdas yra vienašališkas, tačiau tuo būdu vėliau gali surasti pilną Jo vaizdą. Tiesa, jie pripažįsta Jėzų, bet ne Jo Bendriją. Tai yra iššūkis jai ir kartu uždavinys.

6. Kitas ženklas — Taize brolija. Tai krikščioniško jaunimo religinio proveržio vietovė. Tuo tenka tik džiaugtis. Kad ši vietovė, priešingai tenai gyvenančių brolių sumanymui, tapo tūkstančių jaunuolių susitikimo vieta, yra religinės dvasios proveržio ženklas. Tai nėra tik praeinantis reiškinys. Jaunuoliai vėl ir vėl ten susirenka, Taize dvasia įkūnija savo gyvenimą, bando laimėti kitus žmones. Čia religingumas sujungtas su meditacija ir užsiangažavimu, meditacija ir kova prieš visas blogio formas, kad "žmogus daugiau nebūtų žmogaus auka", kaip skelbia jaunimo susirinkimo programa.

Kitas Taize brolių įkvėpimas yra ekumeninis užsiangažavimas, kuris išreikštas taisykle: niekuomet nesitenkinti krikščionių susiskaldymo skandalu, sielotis Kristaus kūno vienybe. O II Vatikano santaryba aiškiai pareiškė, kad ekumeninis užsiangažavimas yra Dievo dvasios veikimo ženklas.

7. Šiek tiek panašus yra "Focolarini" sąjūdis, kuris, kaip pasauliečių užmojis, yra išplitęs visame pasaulyje. Ir čia reiškiąsi tikras krikščioniškos dvasios proveržis, ypač jų paslaugumu artimui Jėzaus dvasioje ir pasiryžimu skleisti

"meilės revoliuciją" visuose kraštuose.

Ryšium su tuo reikia paminėti "Mažųjų brolių ir seserų bendruomenę", kuri, Charles de Foucauld dvasios įkvėpta, pasižymi neturtu, paprastumu, nesavanaudiškumu, paslaugumu kitiems ir yra neišsamiama Jėzaus dvasios liudininke.

8. Minėtinas ir dar vienas religinės dvasios proveržio atvejis, būtent, charizmatinių grupių — "sekinininkų" sąjūdis, krikščionių eilėse. Sakoma, kad maždaug 600.000 katalikų priklauso charizmatinėms grupėms. Šventųjų Metų rūmuose Romoje per Sekmines susirinko per 10.000 "sekinininkų". Jų kongreso tema: "Atnaujinimas ir susitaikymas". Nors ir nelengva susidaryti bendrą sąjūdžio vaizdą, tačiau galima pasakyti, kad jame reiškiąsi pirmąsias krikščioniškas elementas, apie kurį kalba Paulius, būtent džiaugsmas, savaiminga malda, dvasingumas, gydymas ir kalbos. Kardinalas Suenens yra ypatingas šio charizmatinio sąjūdžio rėmėjas, kuris jame mato daug vilties ateities Bendrijai. Taip pat ir kai kurie teologai tikisi šiame Dvasios apšvietime ir jėgoje rasti Bendrijos užduočių sprendimų. Paulius VI matė charizmatiniame sąjūdyje Bendrijos atnaujinimo galimybę, skatino negesinti dvasios ir mokėti skirti dvasias. Jei, Šv. Rašto žodžiais, medis pažįstamas iš jo vaisių, tai ir šio sąjūdžio vaisiai, kaip taika, džiaugsmas, viltis, padaršinimas, kūrybingumas patys kalba už save.

9. Iš trumpai sumintų religinės dvasios proveržių — reiškinį matyti, kad jie gali pasirodyti visur: "Dvasia dvelkia, kur nori". Tai reiškia, kad religinio proveržio skleidėjai gali būti dvasiški, kaip pvz. Jonas XXIII, arba pasaulietis, paskiri žmonės, grupės, parapijos, bendruomenės. Toks proveržis būna spontaniškas, gyvas, neorganizuotas, kartais peržiangiantis ribas, bet tai priklauso visų sąjūdžių pradžiai.

Žinoma, yra nerealaus svajojimo pavojus, kaip tai buvo Korinte, tačiau nereikia skubėti gesinti ir mažiausias kibirkštis ir tikrai tvarkos žiūrėti. Dievas yra "Taikos Dievas". Pauliaus išvardinti šie charizmų kriterijai: "Bendrijos statymas", Kristaus meilė ir išpažinimas. "Todėl aš jums aiškinu, kad nė vienas negali ištarti: Jėzus yra Viešpats", jei Šventoji Dvasia nepaskatina (1 Kor 12,3).

10. Jei esame nusiminę, reikia žvelgti virš dabartinės būklės į istoriją, iš kurios daug padaršinimo galima gauti, arba į ateitį, kuri yra surišta ne vien tik su rūpesčiais, bet ir su viltimi. Juk Kristus yra mūsų visų vilčių pagrindas. J. Moltmann savo knygoje "Theologie der Hoffnung" sako, kad didžiausia šiandieninio žmogaus pagunda yra ne per didelės drąsumas, o nusiminimas. Jo supratimu, krikščionių ir jų Bendrijos uždavinys — duoti krikščioniškos vilties "in-kekcijų" šių dienų žmonėms.

Jei kalbame apie tikinčiųjų Bendrijos būklę, turėdami galvoje Europą, geriau pažvelgti į pasaulio Bendrijos situaciją, pvz. Afrikoje ir Pietų Amerikoje. Ten tikinčiųjų Bendrija įgauna naujų bruožų. W. Buehlmann, savo knygoje "Wo der Glaube lebt" bando žvelgti į pasaulio Bendrijos būklę su plačiu patyrimu ir kartu dideliu pastikėjimu. Jis baigia savo knygą žodžiais: "Norėčiau tikėti, kad Apvaizdos dėka per pasaulio įvykius reiškiąsi nauja Sekminų audra Bendrijoje, kuri niekuomet nebuvo taip išjudinta, niekuomet neturėjo didesnės galimybės tapti pasaulio Bendrija, kaip šiandien.

Paruošė Jurgis Strazdas

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvius. Telefonas 625-2412 P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1985 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

KELIONĖ nr. 1	balandžio 12 d. iki balandžio 27 d.
11 dienų Vilniuje, 3 dienos Helsinkyje	
Iš Niujorko	\$1,481.00
Iš Montrealio	\$1,850.00 kanadiškais
KELIONĖ nr. 2	liepos 15 iki liepos 31 d.
11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje	
Iš Niujorko	\$1,788.00
Iš Montrealio	\$2,225.00 kanadiškais
KELIONĖ nr. 3	rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 18 d.
11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje	
Iš Niujorko	\$1,669.00
KELIONĖ nr. 4	gruodžio 20 iki sausio 4 d.
11 dienų Vilniuje, 3 dienos Helsinkyje	
Iš Niujorko	\$1,467.00
Iš Montrealio	\$1,835.00 kanadiškais

Nakvojant dviese kambaryje, įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius ("Presidentti Hotel" Helsinkyje), maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 4 suderinta su grandioziniu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius, kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA

TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702

KANADOJE (416) 534-3120 arba 767-4991

Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

FINNAIR
Simple elegance...by Finnish design

“Šventojo Petro šunynas”

Eduardo Cinzo literatūrinė tikrovė naujajame jo romane

ALĖRŪTA

Gera paimti į rankas tokį laikraštį ar žurnalą, kuriame visada yra vietos ir grožinei literatūrai. Knygos, ypač romanai, atspindi tikrąjį gyvenimą. Juos skaitome ne vien pasigrožėjimui, bet ir žinojimui, informacijai. Iš E. Cinzo knygų daugiau sužinome apie Belgiją, Briuselį, žmones, daugiau įsimeiname, negu iš kelių istorinių ar informacinių knygų apie tą kraštą.

Smagu skaityti knygą, bet ne drąsu ją vertinti. Atsakomybė. O kas, jei autoriaus neatspėsi? Jei neatspėdama ir autoriteiškai vertindama tik jam skriaudą padarysi? Užtat nepretenduojų į kritikus. Tegu autorius būna atlaidis, jei šie įspūdiškai apie naują romaną bus tolimi jo knygos tikrovė.

Vieną ypu perskaičiau knygą ir tuoj norėjau grįžti atgal į pirmuosius puslapius: ir kad įdomu, ir kad buvau kai kur pasiklydusi tarp daugybės veikėjų ir vardų.

Išorinė pusė

Pradėsiu nuo viršelio ir aplanko. Švariai baltame, gėrame popieriuje pusė viršelio užima gražus melsvas-juosvas piešinys: kažkur skęstanti jauna moteris, liūdnos veidelio, tiesių plaukų (lyg “arklio uodega”), linkstančia nugara. Knygos titulo ir autoriaus vardo įrašai meniškai. Bet kodėl tik pusę puslapio? Kodėl antroje pusėje tuščia? Ir kodėl tik “dėnės merginos” paveikslas, jei romano esmė — ne ji? Geriausios dail. Danguolės Stončiūtės. Kuolienės piešiniu, bet atrodo lyg ir iliustruota neskaičius romano rankraščio. . . Aplanko viduje — “Ateities” leidinių reklama, o nė žodžio apie autorių E. Cinzą. Tiesa, gale suminėtos jo kitos knygos: “Brolio Mykolo gatvė” 1972 m., “Raudonojo arklio vasara” 1975 m., “Spąstai” 1981 m. ir “Mona” 1981 m. Nesužymėtos okup. Lietuvoj išleistos jo knygos.

Ką gi randame taip lengvai skaitomame romane? Daug! Randame patį gyvenimą, kuriuo alsuoja autorius E. Cinzas ir kurį jis pakelia į literatūrinio gyvenimo plotmę, skaitytoją įtikindamas ir versdamas susimąstyti.

Mėginu rezumuoti: kur autorius tikino, kuo sujaudino, kas perskaičius pasiliko neaiškiu. Kritikas ar ne kritikas turėtų turėti nujausti ir iškelti, ką savo kūriniui autorius norėjo pasakyti ir kaip grožinio vaizdavimo plotmėje tai atliko.

Antraštė ir turinys

Intriguojanti antraštė. Bet greitai paaiški, kad Šventojo Petro šunynas — tai viešbučio vardas Šventojo Petro gatvėje Briuselyje; viešbutėlio, kuriame laikinai apsisistoję gyvenimo stumdomi ir dažnai atstumiami (kaip nemėgstami šuneliai) žmonės. Tai knyga apie to namo gyventojus — žmones (ne šunis!).

Neseniai mačiau televizijoje autorių Nicholas von Hoffman jo naujos knygos apie Čikagos mafiozus progą. Knyga — “fiction”. Kadangi ten esą tikrų vardų, tai apklaušėjas autorių prisipyrė: ar gyvenimo tikrovė, ar tikri žmonės? Autorius at-

sakė: “O, ne! Viskas melas, išgalvota! Nebūtinai tikrovė...” Ir juokėsi po šia autoriaus (grožinės literatūros) laisvės skraiste.

E. Cinzo romano pagrindinis veikėjas (Tomas Rimkus-Knoppe) pasakoja pirmuosius asmeniu; vietomis pereina į “trečio asmens” įvykių tekėjimą. Tai autoriaus valia, jo pasirinktas būdas rašyti. Romano įvykių fonas? Briuselis, Belgijos sostinė. Prasideda su pavasario nakties rūku... Baigiasi — rudens lietu tiškant į grindinį...

Kuo čia Briuselis būdingas? Daug svetimšalių. Aplink baltus namelius (geresniuose rajonuose) — rožės. Dažni lietūs. Nuolat geriama kava. Taip pat liejasi vynas, alus... Daug kavinių. Tomas, ateivio iš Lietuvos ir belgės sūnus, mėgsta vaikščioti į kavines, kur susitinka, palydi, išklauso, perpranta savo likimo draugus. Briusely daug tremtinių, išėivių, išstumtųjų. Portugalas Huanas, naktimis dirbęs garaže, o dienomis rašęs romanus “Gyvenimas ir aš”, (parašo, suplėšo, vėl...), vengras János, rusai Saša ir Nikolajus... Visi jie “netilpo likimo narve... džiūsta svetimoje žemėje, svetimoje aplinkoje” (133 p.).

Netrukus suskamba socialinių negerovių styga: “Lūšniuose susigrūdę svetimšaliai seniai nebesijaukia, bet nieko pakeisti negali. Krašte jie sudaro dešimtą dalį gyventojų, atlieka sunkiausius ir nešvariausius darbus, bet neturi teisės balsuoti, taigi ir geresnės valdžios išsirinkti negali. Valdžios gyvena tikruose parkuose, gėlynuose, jų vaikai žaidžia tikru smėliu išbarstytose aikštėse ir jų negraujia blakės, nei drėgnų sienų pelėsiai” (140 p.).

Aprašoma ir vietinių flamų-valonų “karas” (161 p.). Tai Briuselio dvikalbės visuomenės nesutikimai — viešose įstaigose bei religinėse šventovėse. Briuselis nuo seno esąs flamų genties žemė. Ir senovinių flamų apgyventose komūnose žmonės kietai laikėsi folklorinės savo kalbos, dėjęsi ne-

suprantą oficialiosios — prancūzų. Šios ir kitos negerovės aprašomos realiai, vietomis tikrais vardais, net su istorinėmis datomis. Tai autoriaus privilegija. Tikrovė arčiau tikrovės. Svetimšaliai ir vietiniai veikėjai aiškesni tų negerovių fone.

Veikėjai

Veikėjų romane gana daug: per tuziną lyg ir pagrindinių, o gerokai per 20 tik prabėgoms suminėtu. Bet tik taip ir susidaro tikrojo gyvenimo vaizdas. Vien Šventojo Petro šunyno gyventojai, be minėtų, yra ir šie: flamas Heidryksas (seniausias viešbučio gyventojas), baltmarškinis lyg “pastorius”, Sanguinatis — darbininkas iš Sicilijos, “skylėta galva”, užtat sakramentų negauna... O šventas žmogus, Tomo nuomone, “kunigai ir aš turėtume ateiti pas jį išpažinties!” (149 p.); mėgęs muziką, globojęs šunis ir kates... Vengras János, politinis pabėgėlis iš Budapešto, buvęs partietis, dabar — lošėjas iš pinigų... Andželika, “Šunyno” savininkė (su padavėjom kavinė — Mariana ir Marieta), kurią lankė vedęs policininkas Žanas, o svajingai mylėjo Nikolajus...

O kur kiti už “Šunyno”? Krautuvinė Sara, kavinė — Martenas su padavėjais Vladeku, Nana. Kitoj kavinėje — Renis ir Žozetė, italas Modestas, Danis, arabas Mustafa... Alisė ir dailininkas Leonas (iškūnigis), ispanas menininkas Migelis su žmona žyde Roza, bet flirtavęs ir su Andželika, kuris, besidraskant ispanų gitaroms, drąsino Tomą: “Valgyk, ragauk, ko dūsauji, kaip žmogėdra prieš keptą tėvo galvą” (142 p.). Dauguma tų (svetimšalių) veikėjų — su tragiška ar spalvinga praeitimi, pora brūkšnių autoriaus taikliai apibrėžti. O Andželikos kavinėje “dūzgė plokštelių automatas, dūžėjo šokančių žingsniai. Kartais pasigirdavo merginų juokas, duslus senioko balsas: “Turtinga senatvė gėrė pigų vyną ir šildėsi jauno kūno glėbyje” (145 p.).

(Bus daugiau)

Lietuvis kanadiečių spaudoje

Jau ne pirmą kartą stambiausias mūsų miesto dienraštis “Calgary Herald” 1984. XI. 25 išspausdino išsamų straipsnį su nuotrauka apie jaunosios kartos lietuvių dr. Arūną Šleki.

Dar nėra dvejų metų, kai dr. Arūnas Šlekys su žmona Rūta (Šlekaite) ir dukrelėmis atvyko į Kalgarį perimti bendrovės prezidento pavaduotojo pareigų mokslinių tyrinėjimų skyriuje, “NovAtel” Communications Ltd.” bendrovėje.

Per tą laikotarpį dr. A. Šlekys savo bendrovėje pasižymėjo moksliniais darbais moderniausios telefono sistemos srityje, pirmosios tokio tipo visoje Šiaurės Amerikoje. Toliau straipsnyje sakoma, kad jis dabar jau tobulina savo anksčiau išrastus prietaisus bei įrengimus ir greitai laiku kai kurie “General Motors” automobiliai turės vaire visą telefono aparatūrą. Dar ir kitų techninių detalių ir aprašymų iš pokalbio su dr. A. Šlekiu spausdina dienraštis, kuriuos sunku išversti į lietuvių kalbą nesant tos srities specialistu.

Dr. A. Šlekys kaip moderniosios telefono sistemos žinovas atstovauja savo bendrovei įvairiuose pasaulio kraštuose. Iki šiol jam teko būti Švedijoje, Šveicarijoje, Singapūre, Japonijoje, Kinijoje, JAV ir Anglijoje.

Privačiame gyvenime dr. Arūnas ir Rūta Šlekiiai yra jauna lietuvių inteligentų šeima, augina tris dukras, kurioms stengiasi nuo pat mažens įdiegti lietuvių kalbą ir kultūrą. Be to, mėgsta gamtą, tenisą, slides ir keliones. Kitatačiau draugų tarpe su pasiūlymu į džiūvėnų kilmę, pridėdami ką nors įdomaus iš Lietuvos istorijos ar kultūros. Jie yra aktyvūs ir lietuvių visuomenėje, ypač daug prisidėjo prie liutuanistinės mokyklos įsteigimo, kurioje p. Rūta praleidžia kiekvieną šeštadienį dirbdama su jaunu lietuvišku atžalynu. N.A.

Toronto “Gintaro” dainos vienetas atliko koncertinę programą Prisikėlimo salėje Vasario 16 iškilmėje, skirtoje kitataučiam svečiam vasario 15 dieną. Nuotraukoje — dainininkų grupės dalis. Iš kairės: Renata Kakevičiūtė, Žibutė Šilinskaitė, Mirta Šaltmiraitė.

Nuotr. St. Dabkaus

DANA STANKAITYTĖ, operos solistė Čikagoje, neseniai išleisdinusi savo lietuviškų dainų plokštelę “Ar atmini?” Nuotr. J. Tamulaitis

Archyvas be patalpos - tik svajonė

RASA MAŽEIKAITĖ

Daug rašyta ir kalbėta pastutiniu metu Kanados lietuvių archyvo klausimu. Daug kas ir atlika. KLB valdyba apsiėmė rūpintis archyvo įsteigimu. Praktiškai juo rūpinasi Danguolė Juozapavičiūtė, profesionalė bibliotekininkė, Rasa Kuriene, KLB kultūros komisijos pirmininkė, Rasa Mažeikaitė, daug metų dirbusi imigracijos istorijos archyvuose, ir kiti asmenys, pasiūlydami aukoti savo laiką šiam reikalui. Kultūros komisija dėkinga V. Matulaitiui, kurio pastangos archyvo klausimu žymiai palengvino jos uždavinių. Neseniai buvo aplinkytas Čikagos liutuanistikos centro archyvas ir gauta daug naudingų patarimų. Jau paruošta katalogavimo bei medžiagos apibūdinimo sistema, kuri tiks mūsų sąlygom. Renkamos pavardės asmenų, kurie nori prisidėti prie medžiagos rinkimo bei tvarkymo.

Taigi žinome, kad šiuo metu archyvui yra medžiagos, yra tos medžiagos analizavimo metodika, yra darbininkų. Tik vieno trūksta — vietos, kur jie galėtų suėti kartu. Trūksta kambario, kuriame archyvą būtų galima patalpinti. Kol nebus rasta jam tinkama prieiglauda, tol archyvas liks tik graži svajonė.

Deja, ir svajonė, pasirodo, gali daryti nesusipratimai. Pastaruoju metu tai atsitiko, nes suma pinigų, kuri buvo paminėta KLB tarybos suvažiavime, pateikiant lietuvių archyvo projektą, atrodė gan didoka. Reikia pabrėžti, kad ši suma yra siekyns, kurį galima turėti prieš akis, ir kuris reikalingas, prašant pinigų iš valdžios įstaigų. Pastarosios kreipia daugiau dėmesio į didesnio masto užmojus. Tačiau nėra būtina iš karto realizuoti.

Iš kitos pusės, reikia suprasti, kad archyvui bus reikalinga šiek tiek pinigų (daug mažiau, tarp kitko, negu dažnai kainuoja vienos knygos išleidimas), nes archyviniai reikmenys — ypatingas popierius, plastmasinės sągės, dėžės dokumentų apsaugai, tvirtos lentynos ir t.t. yra gaminami mažo tiražo iš geriausios kokybės medžiagos ir todėl neišvengiamai labai brangūs. Taip pat nemažai kainuoja oro drėkinimo ar džiovinimo aparatai, reikalingi užtikrinti, kad medžiaga nesuplėš nuo drėgmės ir nesubyrės nuo sausros.

Daug kam kils mintis: “O kam reikia taip tobulai apsaugoti medžiagą, kuri jau daugelį metų išgulėjo be jokios priežiūros?” Archeologams yra seniai žinoma, kad daug kas — trapūs šilkai, išdžiūvę maisto gabaliukai, senų pergamentai išlieka daug amžių užkasti kapuose ar griuvėsiuose, jeigu tik jie guli nepalasti ir apsaugoti nuo oro. Bet kai tik juos

Atsiųsta paminėti

Aleksis Rannit, MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS, LITHUANIAN VISIONARY PAINTER. Lithuanian Library Press, Inc. Chicago, IL, 1984. p. 184. Kaina — \$25.00.

Anatolijus Kairys, DULKIŲ ATSPINDŽIAI. Novelių romanas. Viršelis — dail. Petro Aleksos. Išleido Lietuvių literatūros bičiuliai (P. O. Box 29060, Chicago, IL 60629, USA). Tiražas — 500 egz. Čikaga 1985 m., 140 psl. Kaina — \$5.00.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Skulptoriui Vytautui Kašubai paskirta JAV Lietuvių Bendruomenės kultūros tarybos 1984 metų \$1000 premija. Jos mecenatas — Lietuvių fondas. Premijai skirti komisiją sudarė dailininkai — P. Aleksa, V. Aleksienė, M. Gaitaitienė, V. Lukas, A. Kurauskas.

Prancūzijos leidykla “Seuil” išleido veikalą “Un monde disparu” (“Išnykęs pasaulis”). Jo autorius Roman Vishniak, Rusijos biologas, pramtydamas žydų sunaikinimą, nuo 1933 m. keliavo po Lenkiją, Latviją, Lietuvą, Čekoslovakiją ir rinko medžiagą, liečiančią žydų gyvenimą. Padarė 16.000 nuotraukų, iš kurių atrinko 2.000, dalį jų panaudodamas šiam veikalui. Didelio formato 192 psl. leidinyje yra 180 nuotraukų. Turimoje informacijoje leidyklos adresas nepažymėtas.

NSW meno galerijoje, Australijos Sydnejuje, John ir Elizabeth Pring 1965 m. įsteigė tada mirusios Bessie Pring atminimui skirtą premiją. Ji įteikiama dailininkui už geriausią vandeniniais dažais atliktą gamtovaizdį. Pirmą kartą tą premiją už akvarelę laimėjo Joy Roggerkamp, o dabar jau devintą kartą \$200 premiją yra laimėjusi lietuviė dail. Eva Kubbos. Šįkart premija jai paskirta už akvarelę “Spalvotas Cooloolos smėlis”. Kai kurie australų menininkai dabar juokaudami tą premiją vadina “Eva Kubbos premija”. NSW meno galerijoje taipgi rengiamos parodos Archibaldo, Wynne ir Sulmano premijoms laimėti. Galerijos NSW inicialai reiškia Australijos New South Wales provinciją.

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga buvo paskelbusi rašinio konkursą 16-35 metų amžiaus jauniui. Rašinio tema — “Tautinė lietuvių sąmonė išsivijoje”. Buvo numatytos dvi \$500 ir \$250 premijos. Vertintojų komisiją sudarė: kun. Pranas Garša, MIC, Vytautas Gedgaudas, Nijolė Jankutė-Užabalienė, Antanas Juodvalkis ir Vida Jonušienė. Sprendimas padarytas vasario 8 d. posėdyje Čikagoje. Atrodo, nebuvo susilaukta \$500 premijos verto rašinio, nes Paulius Bindokui paskirta tik \$250 premija. Pagrindinė \$500 premija, padalinta į penkis dalis po \$100, teko konkurso dalyvams — Mildai Palubinskaitėi, Danutei Penčylaitėi, Rimai Polikaitėi, Jolantai Salytei ir Edvynai Valkiūnaitei. Jos visos yra iš Čikagos ar jos apylinkių, išskyrus kalifornietę M. Palubinskaitę. Premijos įteiktos Vasario 16 minėjime Marijos gimnazijos salėje Čikagoje vasario 17 d.

Čikagos ateitininkai sendraugiai sausio 25 d. vakaronę Jaunimo centro kavinėje paskyrė velionies kun. Stasio Ylos knygos “M. K. Čiurlionis: kūrėjas ir žmogus” suktuvėms. Dalyvių pasveikinimo sendraugių pirm. K. Pabedinskas, programai vadovavo A. Skruspke-lienė. Apie kun. St. Ylos knygąje ryškina M. K. Čiurlionio asmenį kalbėjo A. Markelis. Esą tai nebuvo pilnas portretas, tik kai kurios jo detalės, skaitytojus nuvedančios į fantastinį M. K. Čiurlionio pasaulį. Prie knygos aptarties savo komentarais prisidėjo kun. P. Daugintis, SJ, ir poetas K. Bradūnas. Knyga išleisduos Amerikos lietuvių bibliotekos vardu žodį tarė skulptorius P. Aleksa, pabrėždamas jos populiarumą, nes kun. St. Yla paprastais žodžiais aprašė tikrai didelius dalykus. Jis taipgi prisiminė paskutinį kun. St. Ylos apsilankymą spaustuvėje. Iškilioji aktorė Ingrida Blekytė, susilaukusi plataus pripažinimo profesinio lygio Kanados ir JAV teatruose, skaitė pluoštą eilėraščių, skirtų M. K. Čiurlioniui. To pluošto autoriai — Faustas Kirša, Kazys Bradūnas, Stasys Santvaras, Benediktas Rutkinas, Leonardas Andriekas, Aleksis Rannitas, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Julija Švabaitė. Rečitali ji pradėjo ir užbaigė paties M. K. Čiurlionio žodžiais. Vakaronės dalyviai išklaušė juoste- lėn įrašytas M. K. Čiurlionio preliudijas, atliktas pianistės Aldonos Dvarionaitės, ir jo liaudies dainų variacijas, kurias su dirigentu Sauliumi Sondeckiu atliko simfoninis orkestras. Šią Helsinkio muzikos festivalyje įrašytą juostelę transliavo Čikagoje veikianči klasikinės muzikos radijo stotis “WFMJ”. Antroje vakaronės dalyje Č. Grincevičius rodė M. K. Čiurlionio kūrinių skaidres ekrane. Juos komentavo A. Markelis.

Kauno dramos teatras savo repertuarą papildė opera-poema “Strazdas — žalias paukštis”. Spektaklį režisavo J. Vaitkus. Tekstą jam sukūrė poetas S. Gedas, muziką — kompoz. B. Kutavičius, scenografiją — dail. D. Mataitienė. Spektaklyje dalyvauja visa teatro grupė.

Kauno sporto halėje penkio- liktą kartą buvo surengta dvi dienas trukusi tradicinė Lietuvos kaimiškų kapelių šventė “Grok, Jurgeli”. Skambėjo dainos, nuotaikinga liaudies muzika. Šventėje dalyvavo Kauno saviveiklininkai, jų svečiai iš Žemaitijos, Suvalkijos, vidurio Lietuvos. Buvo atliekama programa “Po taikiu tėviškės dangumi”, įrikiuota į propagandinius rėmus. Saviveiklininkai turėjo dėkoti sovietų kariams už “išvadavimą”. Šventę papildė specialiai surengta mugė.

Poeto Antano Miškinio 80-tąsias gimimo metines uteniškiai paminėjo atskirai. Joms buvo skirtas centrinės bibliotekos ir rajoninių kultūros namų darbuotojų surengtas literatūrinis-muzikinis vakaras “Gimtoji mūsų žemė”. Velionies eilėraščius skaitė kultūros namų skaitovai, prisiminimais dalijosi poetas P. Panavas. Skambėjo poeto J. Šiozinio ir jauno uteniškio literato A. Katino posmai, skirti Antanui Miškinui. Vakaru buvo surengta literatūros ir nuotraukų paroda. Uteniškiai A. Miškinį laiko savo kraštiečiu, nes jis yra gimęs Juknėnuose, Utenos apskrityje.

Vilniuje paskirtos 1984 m. premijos už kūrinius meno savi- veiklai. S. Šimkus I premiją laimėjo kompoz. V. Juozapaitis ir poetas Justinas Marcinkevičius už “Odę Tėvynei ir taikai”, II — J. Tamulionis už dainą “Šarkela varnela”, III — kompoz. V. Paltanavičius ir poetas E. Matuzevičius už dainą “Po Lietuvos dangum”. J. Švedo I premija nepaskirta, II premija apdovanotas A. Lapinskas už pjesę liaudies instrumentų orkestrui “Laukai laukeliai”, III premija — J. Gaizauskas už “Lakstin- galų valsa” kaimo kapeliai. B. Danguviečio I premija teko jau mirusiam R. Samulevičiui už dramą “Karūna ir smėlis”, II premija — P. Palilionis už draminės poemos “Vėjuota saulė” ir “Visais gyven- bės kodeksais”, III premija — G. Mareckaitė už pjesę “Penketas mylimųjų”. Choreografijos premijas laimėjo I — choreografe B. Navickaitė ir kompoz. J. Andrijevas už šokį “Dūzgia staklės”, II — M. Vaitulevičiūtė ir V. Juozapaitis už šokį “Pradalgios”, dvi III-čiasias — R. Tamutis ir L. Povilaitis už šokį “Obelėži moti- nėlė”, J. Gudavičienė ir A. Lapinskas už šokį “Linksmos mįslės”. Liaudies meno premijos paskirtos: I — audėjai L. Garnelienei, II — tapytojui V. Masiliui, dvi III-čiosios — mezgėjai O. Jarmulavičienei ir medžio drožėjui F. Vargonui.

Lietuvos rašytojų sąjunga papildė penki nauji nariai: satyri- kas ir dramaturgas Kazys Bagdonavičius, literatūros mokslininkas ir kritikas Vilius Gužauskas, pasirašantis literatūrinio Viliaus Gužausko slapyvardžiu, poetas ir literatūros kritikas Valdemaras Kukulas, prozininkas Grigorijus Ozerovas, grožinės literatūros vertėjas Feliksas Vaitiekūnas, K. Bagdonavičius, gimęs 1941 m., savo kūrinius pradėjo spausdinti 1968 m. “Vaga” yra išleisduji jo satyros knygas — “Vargas dėl ploto” (1973), “Diedelis” (1978), “Tabu” (1981), “Dialogai” (1984). V. Gužauskas, gimęs 1951 m., pirmuosius žingsnius kritikoje žengė “Pergalės” žurnale. “Vaga” išleido jo knyga “Poetinė individualumo raida” 1982 m. Atskiruose leidiniuose ir spaudoje yra paskelbęs apie 50 straipsnių bei recenzijų. Dirba “Vagos” leidyklos redakcijoje. V. Kukulas, dirbantis “Nemuno” žurnalo kritikos skyriaus vedėju, gimė 1959 m. Debiutavo eilėraščių rinkiniu “Augimo nerimas” 1978 m. Pernai pasirodė antroji jo poezijos knyga “Žalia vėtroš šaka”. Lietuvos spaudoje yra paskelbęs recenzijų ir straipsnių. G. Ozerovas, gimęs 1940 m. Volgograde, yra leidinio “Kinas” redaktorius, rusų kalba išleisdinges apsakymų rinkinius “Tokios štai akimirkos” ir “Monologas”. F. Vaitiekūnas, gimęs 1928 m., dirba vyresniuoju redaktoriumi “Pergalės” žurnalo literatūros skyriuje. Į lietuvių kalbą yra išvertęs daug rusų rašytojų pjesių, apsakymų, apysakų ir romanų. V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 26 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
		180-185 d. termin. ind.	9 %
Pirmadieniais	10-3	term. indėlius 1 metų	9 1/2 %
Antradieniais	10-3	term. indėlius 2 metų	10 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 3 metų	10 1/2 %
Ketvirtadieniais	10-8	pensijų s-ta	10 %
Penktadieniais	10-8	spec. taup. s-ta	8 %
Šeštadieniais	9-1	taupomąją s-ta	7 1/2 %
Sekmadieniais	9-12.30	depozitų-čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	11 1/2 %
		mortgicijų nuo	10 1/2 % - 12 1/4 %
ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.			

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

LILJA PACEVIČIENĖ
West Insurance Brokers Ltd.
(416) 846-4888 — dienomis Namų, automobilių
853-3652 (519) — vakarais ir komercinė drauda

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Parduodami kailiniai opsaustai ir įvairaus kailio kepurės. Telefonas 762-7775
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiuolienei

Agentas, kuris rūpinasi jumis
1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirenkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.
Antanas Genys (416) 231-2839
Frank Barauskas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K6

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

"Gintaro" skyrius, laimėjęs pirmą vietą Užgavėnių vakare, surengtame Toronto Lietuvių namuose. Iš kairės: G. Strimaitienė, D. Goudie, R. Žilinskienė, H. Simanavičienė, B. Prakiapienė, G. Šimkiene, Nuotr. B. Tarvydo

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

matytų išlaikyd sekančiais biudžetinais metais. Finansų ministeris M. Wilsonas liko su ištūstėjusiu Kanados iždu, be lėšų Kanados doleriui gelbėti. Išeitis buvo rasta sename įstatyme, leidžiančiame mažesnes paskolas ministerių kabinetui sprendimu. Kanados doleriui gelbėti M. Wilsonas pasiskolino JAV \$1,8 milijono, valdžios reikalams — kanadiškų \$500 milijonų. Kanados bankas kanadiškų dolerių supirkinėjimą užsienyje pradėjo pavėluotai, palýginti mažomis sumomis, nestabdžiusiomis dolerio vertės kritimo. Liko tik paguoda, kad kanadiškas doleris laikosi geriau už kitų užsienio šalių piniginius vienetus.

Finansinę krizę sustabdė bendros kitų valstybių pastangos, kai jos tarptautinė rinkon paleido turėtas JAV dolerių atsargas. Per didelę tų dolerių pasiūlą sustabdė rekordinį jų vertės kilimą. Kanados dolerio vertė staiga pradėjo kilti ir pasiekė 72,62 JAV ct. Spaudos ir kai kurių parlamentarų dėmesys tada nukrypo į klastingą Kanados senato elgesį, paskolą patvirtinusi pavėluotai, kai pagaliau parlamente buvo paskelbtos sekančių biudžetinių metų numatomos išlaidos. Finansinės dolerio krizės metu ta paskola buvo sustabdyta. Kanados senatas, turintis 104 vietas, nėra renkamas. Senatorius pasiskiria Kanadą valdantijs partijos. Šiuo metu jame yra 72 liberalai, 25 konservatoriai, vienas nepriklausomas liberalas, trys partijom nepriklausantys senatoriai ir trys neužpildytos vietos. Senatui leidžiama svarstyti parlamento priimtų įstatymų, bet jis neturi teisės įstatymams sustabdyti. Konservatorių partija parlamente turi 211 atstovų, J. Turnerio vadovaujami liberalai tik 40, o senate yra net 72 liberalai.

Spaudos nuomone, neteisėtam senatorių elgesiui vadovavo P. E. Trudeau laikais liberalų strategija parlamento rinkimuose rūpinęsis K. Davey ir senatoriumi paskirtas buvęs finansų ministeris A. MacEachenas. Toronto dienraštis "The Globe and Mail" savo vedamajame primena skaitytojams, kad ankstyvas paskolas sekančioms biudžetinėms metams gaudavo ir liberalų ministerio pirm. P. E. Trudeau vyriausybė, nepateikdama numatomo išlaidų. Esą 1983 m. vasario mėnesį buvo patvirtinta tokia \$14 milijonų paskola finansų ministeriui M. Lalondui, kai A. MacEachenas buvo užsienio reikalų ministru. Tada jis nepareikšė jokio protesto, o dabar, būdamas senatoriumi, pasiūšaušė prieš tokią pat konservatorių vyriausybės taktiką, nors ją parlamente buvo patvirtinęs opozicinės liberalų partijos vad. J. Turneris. Metinės \$61,425 algas senatoriai gauna iš valdžios iždo, kurį pripildo visi pajamų mokesčius mokantys kanadiečiai, neturintys nieko bendro su partijoms nusipelnusių politikų paskyrimu į senatą. Jie betgi renka parlamento narius, kur jų dauguma turinti partija sudaro vyriausybę. 1984 m. rugsėjo 4 d. kanadiečiai valdžią atidavė B. Mulronio vadovaujamai konservatorių partijai, parlamentan atsiųsdami net 211 atstovų.

Aštriusiai liberalų dominuojamą senatą kritikavo NDP socialistų vad. E. Broadbentas, pareikalavdamas jo panaikinimo. Esą niekieno nerenkamas senatas neturi teisės trukdyti kanadiečių išrinktai vyriausybei. Tokiu trukdymu vedamas propagandai skirtas politinis žaidimas. E. Broadbentas spaudos

dos konferencijoje žadėjo pasiūlyti ministeriui pirm. B. Mulroniui, kad jis sušauktų opozicinių partijų vadus senatui sutramdyti. Tokia mintis pasirodė ir spaudoje. Senato reforma yra būtina. Esą jame daugumą turintys liberalai galės stabdyti net ir naujojo biudžeto priimtų paragrafus, kurių įgyvendinimo negalima delsti. Pensių senatoriai turi išeiti tik sulaukę 75 metų amžiaus. Libera-

Amerikos sportas Europoje

Savo turimu televizoriumi su specialiu įtaisu pagaunu iš JAV į Europą satelitu perduodamą amerikietišką programą. Ši stotis vadinasi AFN-American Forces Network, žiūrима daugiausia amerikiečių karių bei jų šeimų. Perduodamos ne tik žinios su pranešėjų Gumbel bei D. Batista bet ir futbolo ar krepšinio rungtynės. Jos būna pertraukiamos reklamomis. Vokietijoje filmų, sporto rungtynių, žinių ar kt. programose jokių reklamų nėra. Tačiau už šį mažą "malonumą" mokame valstybei mokesči.

Nenorėjau tikėti, perskaitęs vokiškoje spaudoje, kad amerikietiško futbolo baigmės rungtynės viena reklamos minutė kainuoja vieną milijoną dolerių. Manau linotipą apsiriko, tačiau, pasirodė, kad teisybė, JAV futbolo rungtynių baigmėje tarp San Francisco ir Miami pranešėjas keletą kartų minėjo, kad už 30 sek. pertrauką buvo pastatytas 500.000 dol. vertės Stanfordo stadionas...

Nors rungtynės nuėjo istorijon, tačiau jos dar paliks kurį laiką ne tik amerikiečių atmintyje, bet ir mano. Televizija skelbė, kad rungtynės bus pradėtos 10 v.v., tačiau tikrovėje prez. R. Reaganas jas atidare Europos laiku 12 v. naktį. Sėdėjau prie aparato, džiaugiausi pirmais Miami laimėtais taškais. Deja, nutrūko satelito laidos, tad naujai rungtynes teko stebėti pirmadienio vakarą.

Tačiau iš Dėdes Samo žemės persikėlimo į sportinį Europos gyvenimą ir pasaulines slidžių pirmenybes Austrijos Zelfelde. Čia geriausiai pasirodė Norvegija prieš Suomiją ir Švediją. Pasigailėjimo verta buvo Sov. Sąjunga, laimėjusi vieną aukso medalį ir tai tik dėl blogo norvegių pasikeitimo estafetėje (viena norvegė pametė lazda). Stebėjau televizijoje jau nuo 9 v.r. visas varžybas, tad tikrai keistai atrodė vilniškiame "Sporte" aprašytas laimėjimas: "Estafetės 4 x 5 km varžybose dalyvavo T. Tichonova, R. Smetanina, I. Vasilchenko ir A. Romanova. Jos šauniai (sic!) pasirodė ir pelnė aukso medalius". Greičiausiai Maskvos televizija nerodė šios estafetės varžybų, tad ir Vilniaus "Sportui" labai lengva buvo nuslėpti norvegių nelaimę.

Antras didesnis įvykis — pasaulinės lengvosios atletikos varžybos uždaroje patalpose. Jos įvyko Paryžiuje, be didesnio įtempimo ir dėmesio, nes Prancūzijos sostinėje dalyvavo nedaug šios sporto šakos žvaigždžių. Dėl to pirmu smuiku grojo R. Vokietija ir Sov. Sąjunga. Dalyvių tarpe buvo ir viena lietuvaitė Nijolė Bluskytė-Medvedeva, laimėjusi III vietą suolyje į tolį labai silpna pasekme — tik 6,44 m.

Ta proga prisiminiau dar dvi lietuviškas pavardes, užtiktas vokiečių spaudoje: futbolininko Kairio (vardas neįrašytas) LKS Lodzes futbolo komandoje ir HSV tinklininko Bruno Skruodžio Hamburge. Tiesa, televizijoje girdžiu Matulait, Jurgelait, Jonait ir kt., tačiau jie greičiausiai yra Klaipėdos krašto tėvų sūnūs.

Šiaip sportingame Europos gyvenime nieko naujo. Mat populiarų sporto šaka futbolas turėjo pertrauką, stiprūs šalčiai bei sniegas neleido rungtyniauti aikštėse. Draugiški susitikimai vyko uždaroje patalpose, sutraukdami ge-

lai turi pakankamai jaunesnio amžiaus senatorių, kurie dar daug metų pasilikis senate ir jame vyraus. Dabartinis senatas yra įrašytas į Kanados konstituciją. Bet kokiems jo pakeitimams reikia Kanados parlamento nutarimo, kurį turi remti septynių Kanados provincijų, turinčių 50% jos gyventojų, parlamentai. Tokios paramos visiškai senato panaikinimui greičiausiai nepavyktų susilaukti, bet apyasnrio užėjimui, atrodo, daug kas pritartų.

resnėse rungtynėse iki 10.000 žiūrovų. Galvota atšaukti draugiškas V. Vokietijos ir Vengrijos futbolo rungtynes, tačiau pagerėjus orui, jos įvyko Hamburge, stebint 20.000 žiūrovų. K. Baronas

Ateitininkų žinios

Šeštadienį, kovo 2, Lietuvos kankinių parapijos salėje susirinko 160 ateitininkų ir svečių vakaronė. Po vakarienės, M. Sungailai ir R. Girdauskaitė sumaniai pranešinėjant, įvyko "kelionė". S. Pargauskaitė atliko du kūrinius akordeonu. L. Dambrauskaitė, R. Underys ir V. Vaičiūnas padainavo įvairias dainas akomponuojant P. Vytiui. R. Jonaitienė perskaitė V. Tamulaičio parašytą novelę apie katiną ir maišą aukso. Buvo pagerbtas ir pats autorius. Po pertraukos, kavos ir pyragų antroje programos dalyje pasirodė Z. Prapakaitė, pagrodama fleita (akomp. P. Vyta). Vakaronė baigta keliom dainom, kurias atliko minėta trijulė.

Skautų veikla

• Sveikiname seses Vicki Ross ir Adrianą Karkaitę, atlikusias skautų įžodį "Dainos" dr. vės su-eigoje.
• Niagaros pusiasalio skautų-čių židinys š. m. kovo 10 d. Tėvų pranciškonų misijos patalpose St. Catharines mieste ruošia kazimierinį minėjimą. 10 v.r. pamaldos, po jų — Kaziuko mugė, kurios metu veiks valgykla.
• "Šatrijos" ir "Rambynio" tun-tai dėkoja J. Nesukaitiui už \$10 auką. Skautiškas ačiū P. Imbrasui už padovanotą \$30 vertės lentą Kaziuko mugėi. D. Barzdžiūtė

Welland, Ontario

A. a. JUOZAS PAUŽUOLIS, 77 metų amžiaus mirė 1985 m. vasario 16 d. Port Colborne ligoninėje. Vasario 19 d. po gedulingų pamaldų palaidotas Port Colborne miesto kapinėse. Velionis buvo ilgus metus KLB Wellando apylinkės pirmininku. Šios apylinkės tautiečiai liūdi netekę tauraus lietuvių, didelio visuomenės veikėjo.

Pagerbdami a. a. Juozą Paužuolį, reikšdami užuojautą giminėms ir artimiesiems paaukojo Tautos fondui \$20: V. E. Grabauskai; \$10: J. A. Kutkos, O. Kuzavičienė, Br. I. Luomanai, A. B. Pivoriūnai, P. V. Šidlauskai, A. Šileikis, A. E. Stankevičiai, J. Tamulėnienė, M. Uršys, A. A. Žinaičiai; \$5: A. M. Čepukai, K. St. Stankevičiai. Aukotojams nuosirdus ačiū.

Wellando apylinkės valdyba

TAX cash & back
J. & L. SULMIERSKI
Mes garantuojame:
• Tikslų apskaičiavimą mūsų pačių skaitytuvais
• Nurašymą visų galimų atskaitų
• Puikų patarnavimą pigiomis kainomis
• Išties metų finansiniai patarnavimai bei patarimai
2290 Bloor St. W. (at Runnymede)
Toronto. Tel. 769-4558
(nuo 10 v.r. iki 19.30)

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiname ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8 1/2 % už 90 dienų termin. indėl.	už asmenines paskolas nuo 11 1/2 %
9 % už 6 mėn. termin. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
9 1/2 % už 1 m. termin. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
10 % už 2 m. termin. indėlius	1 metų 11 1/4 %
10 1/2 % už 3 m. termin. indėlius	2 metų 12 %
10 % už pensijų planą	3 metų 12 1/4 %
9 1/2 % už namų planą	(fixed rate)
8 % už specialią taup. s-tą	su keičiamu nuosimčiu
7 1/2 % už taupymo s-tas	1, 2 ar 3 metų 10 1/2 %
6 % už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 43 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydye, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrejių mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543
(staiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų)

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonas 773-6480
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6
Alfonso Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas įkainojimas nuosavybių dėl mortgicijų. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LEPAGE
Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

*** Nemokamas namo įkainojimas ***
(staiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
tel. 279-4371)
Važiuoti vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (1 pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

A. P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191
namų 537-2291

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturmo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakyką. Nemokamas įkainojimas.
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu
(416) 545-6556 Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

A+ IRENAI PAULIONYTEI- KLORIKAITIENEI

tragiškai žuvus Amerikoje,
vyrą KLORIKAITI, brolių VINČĄ PAULIONI, ir jų šeimos
narius liūdesio valandoje nuoširdžiai užjauname —
J. K. Dervaičiai Pranas ir Pranciška Norušiai

Mielam tėveliui, broliui, sūnui ir seneliui a. a. LEONUI E. FABRICIUI

netikėtai amžinybėn iškeliavus,

skausmo prislėgtiems — motinai NINAI FABRICIENEI, jo sūnui ALEKSANDRUI su šeima, seseriai ir svainiui — MARIJAI bei RIMUI GERTOMS, giminiams, artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

*Buvę Telšių gimnazijos
mokiniai — draugai*

EDMONTON, ALBERTA

PALTANAVIČIUS JONAS, imigravęs Kanadon 1929 m., mirė 1985 m. sausio 14 d., sulaukęs 88 m. amžiaus. Velionis daugiausia gyveno Edmontono mieste arba jo apylinkėse. Daugelį metų dirbo lentpjūvėje prie Whitecourt miestelio. Kadangi savo šeimos neturėjo, velionies laidotuviams rūpinosi artimas draugas Vincas Radžiūnas ir McNamara šeima.

Laidotuvių apeigas Park Memorial koplyčioje atliko kun. A. Hickey. Iš ten palaidotas sausio 18 d. St. Joachims kapinėse.

VASARIO 16 MINEJIMAS įvyko Lietuvių namuose vasario 16 d. Oficialią minėjimo dalį pradėjo KLB Edmontono apylinkės pirm. Algis Dudaravičius. Sugiedojus Kanados ir Lietuvos himnus, tylos minute buvo pagerbti mirę už Lietuvos laisvę.

Kadangi šiemet sueina 40 metų nuo Jaltos ir 10 metų nuo Helsinkio sutarčių pasirašymo, pirmininkas trumpai apibūdino jų reikšmę ir rezultatus. Rita Burbulevičiūtė išvertė pirmininko mintis į anglų kalbą.

Nesant meninės programos, pirmininkas prašė dalyvių mintimis ir vaizduote persikelti į koncertų salę bei prisiminti girdėtus ansamblius. Pavyzdžiui, Mikulskienės ansambli, pagarsėjusį kanklių muzika. Supažindinti dalyvių su kanklėmis buvo pakviesta scenon tautiniais drabužiais pasipuošusi Kristina Kasperavičiūtė su kanklėmis rankose. Uo metu reikorduota muzika atliko Mikulskienės ansamblio įgrotą lietuviškų melodijų pyne.

Toliau buvo dvi trumpos paskaitos, kurių tarpe padeklamuotas Bernardo Brazdžionio eil. "Pažaislio bokštai". J. Popikaitis savo paskaitoje prisiminė tremtinių stovyklas bei išgyventus laikus jose UNRRA ir IRO globoje prieš 40 metų. Dr. P. Klemka kal-

bėjo apie šių dienų disidentus Lietuvoje ir pogrindžio spaudą.

Po oficialios dalies visi svečiai buvo pavaišinti vakariene, paruošta darbščių mūsų šeiminių, vadovaujant Hannai Kasperavičiūnei. Po to buvo šokiai, grojant 3 asmenų orkestrui. Veikė bufetas, tvarkomas Valterio Dovydaičio. Šokių pertraukos metu O. Druteikiene ir R. Burbulevičiūtė rinko aukas Kanados Lietuvių Bnei. Surinkta \$350. Dalyvavo apie 70 asmenų.

CASINO LEIDIMAS po keleto metų bandymų ir pastangų pagaliau gautas Lietuvių namų vardu ir, tikimasi, bus panaudotas š. m. liepos mėnesį. Vieta — ABC Casino, prie Jasper Avenue, 112-toje gatvėje. Pradžiai, pagal provincinės valdžios nuostatus, reikia turėti \$30.000 indėlį. Leidimas galioja tik 2 vakarus vienos savaitės laikotarpyje. Jeigu sklandžiai operuojama, galima laimėti tarp \$12.000–30.000. Numatytos pajamos būtų panaudotos Lietuvių namų remontui — reikia jau būtinai pakeisti daugumos langų rėmus, kai kurias duris, dėti papildomą izoliaciją ir pan.

Casino renginiui reikės 25 asmenų talkos. Prašoma neatsisakyti pagalbei šiam reikšmingam projektui. Detalus laikas ir kita bus pranešta vėliau spaudoje ir bendraraščiuose. Už dalyvavimą ir talką rengėjai iš anksto dėkoja.

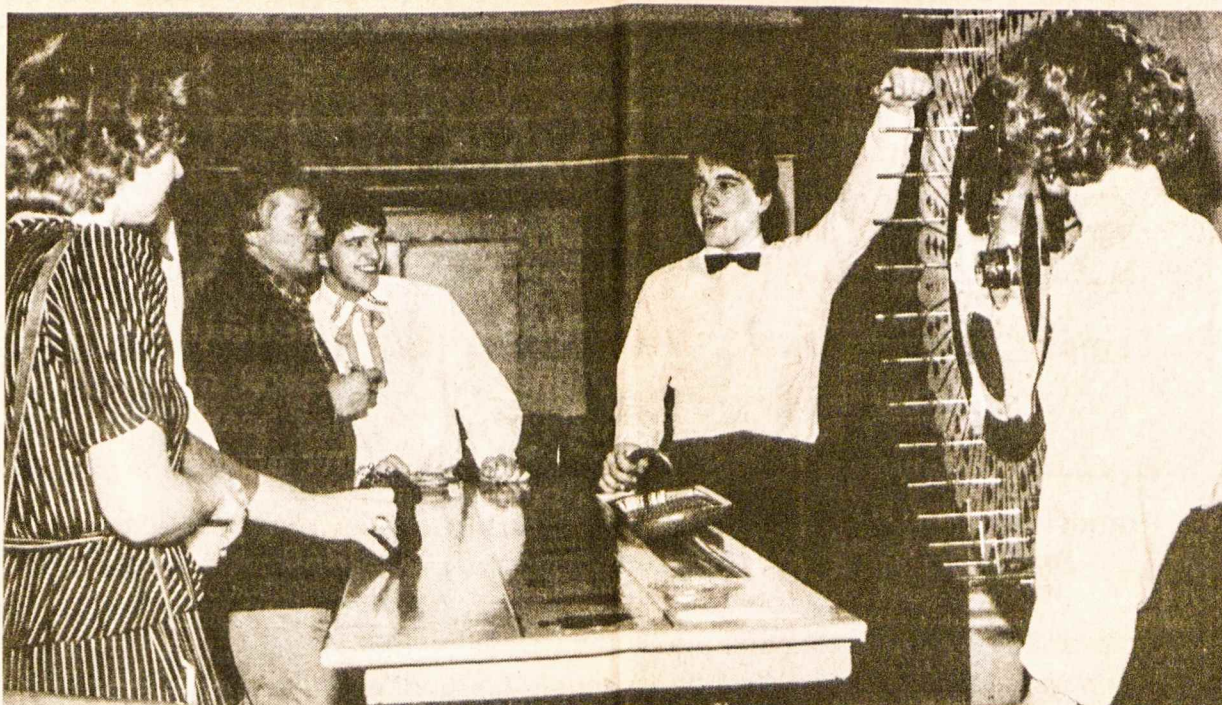
Dobilas

Mandagumas

Sustojimas. Su didžiausiu ryšuliu rankoje į autobusą įlipa senutė.

— Prašau, sėskite, — pašoku iš savo vietos.

Ji atsisėdo... ant autobuso grindų, nes buvo pritrenkta mano mandagumo.

Loterinis atžalyniečių lošimas Užgavėnių vakare Toronto Lietuvių namuose

Nuotr. B. Tarvydo

London, Ontario

VASARIO 16 ŠVENTĖ pradėta pamaldomis Šiluvos Marijos šventovėje vasario 24 d. Jas atnašavo ir progai pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM. Atneštos aukojimo dovanos, simbolizuojančios ne tik religinius, bet ir tautinius mūsų įsitikinimus. Įspūdingai giedėjo "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. R. Viliene, ir solistė I. Černienė. Universiteto Althouse salėje minėjimas pradėtas 4 v.p.p. "O Canada" ir J. Dambrausko malda už tėvynę. Po kun. I. Mikalausko invokacijos apylinkės pirm. A. Petrašiūnas savo žodyje pabrėžė mažųjų tautų teisę į nepriklausomybę. Pagrindiniu vakaro kalbėtoju buvo dr. Tom Hockin, federacinio parlamento narys iš vakarinio Londono. Jis talkina dviem mums svarbiom ministerijom — užsienio reikalų ir gynybos. Spaudoje net buvo minimas kaip vienas iš kandidatų gynybos ministerio pareigoms. Kalbėtojas patvirtino dalyvių apie tai, ko siekia naujoji konservatorių vyriausybė. Be jo, iš svečių minėjime dalyvavo latvių atstovas p. Epneris, žmogaus teisių organizacijos pirmininkas ir ukrainie-

čių atstovas dr. Roslycky. Prie įėjimo buvo renkamos aukos Tautos fondui ir KLB. Koncertinėje dalyje sol. Irena Černienė atliko keletą lietuviškų dainų, o po jos vakaro programą praturtino "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. Ritos Viliene. Dar sykį pasirodė solistė I. Černienė su lietuviškomis dainomis, jungdama su vaidyba. Todėl publikos buvo iškvietta dar papildyti ir taip jau gana turtingą programą. Nemažesnį kreditą Londono apylinkė jai skyrė už tikrai nuoširdžią pagalbą apyl. valdybai, prieš kurią buvo "sukilusios" gamtos jėgos. Buvo skelbta, kad Londonan atvyks solistė G. Čapkauskienė. Deja, dėl blogo oro ji lėktuvu Londono negalėjo pasiekti. Sol. I. Černienė šiam koncertui nesiruošė, tačiau jautė pareigą ateiti į pagalbą keblion padėtin patekusiai apyl. valdybai. Ačiū ir pianistui Jonui Govedui, kuris surizikavo tokiu oru leisti į Londoną. Jo meistriškas akompanavimas irgi didele dalimi prisiejo prie koncerto pasisekimo.

Pagrindinis Londono laikraštis "The London Free Press" įdėjo dviejų jaunučių lietuvių nuot-

raukų su priedu: "Nėra kultūrinio susikirtimo, kai J. Jones dėvi modernią kanadišką suknelę, o E. Viliš tradicinę (tautinius drabužius)." Elenutė yra prof. dr. Kęstutis ir muz. Ritos Vilių dukrelė, kurią mes vadiname angeliuku be sparniukų. Laikraštis priminė, kad tai buvo 67-oji Lietuvos nepriklausomybės sukaktis.

Dėl labai blogo oro šventė nepasizymėjo dalyvaujančių gausumu, bet minėtina dėl jos jaukumo ir tvarkingumo. Retas atvejis, kad minėjimas pradėtas labai punktualiai. Žymėtinai ir mažiausiu kalbėtojų skaičiumi — tik apyl. pirmininkas ir pagrindinis kalbėtojas. Vykusiai pranešėjo jaunoji L. Lukšienė. Ji yra ir apyl. v-bos vicepirmininkė.

Rodnė visada vadindavau geriausią mūsų kaimynę. Mano teigimas pasitvirtino ir šį kartą. Net ir šitokiu oru keletas šeimų iš Rodnės atvyko į minėjimą.

RYERSONO INSTITUTE, Toronte, įvykusiame krepšinio turnyre žaidė ir "Tauro" jaunius Raimundas Dragūničius. Iš kelio likos komandų ju Westministerio gimnazijos komanda laimėjo pirmą vietą. Iš poros šimtų žaidėjų penki buvo išskirti ir apdovanoti. Geriausių žaidėjų buvo pripažinti vienas iš jo komandos, kurios kiti du (jų tarpe ir Raimundas) buvo apdovinti žymenimis. Likusieji du apdovanoti buvo iš kitų komandų.

Stipriai reiškiasi ir jaunieji broliai Šicai savo komandose. Paulius buvo vienas iš dviejų geriausių metikų paskutinėje "Tauro" vyrų rugtynės. Jis iškovojė 24 taškus ir net pralenkė pirmąjį žaidėją vyrus, nors jis yra tik 16 metų amžiaus! D. E.

Windsor, Ontario

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo sukaktis paminėta labai iškilmingai. Minėjimas pradėtas vasario 17 d., 10 v.r., prie miesto valdybos rūmų. Dar prieš nustatytą valandą jau būriavosi grupė lietuvių. Jų tarpe matėsi daug jaunimo. 10 v. Lietuvių trispalvė pradėjo kilti, ir ją išskleidė šiaurės vėjas. Turbūt ne vienam lietuviui tai priminė Karo muziejaus iškilmes. 10.30 v.r. visi susirinkome Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje. Jaunimas stovėjo garbės sargyboje. Kun. K. Simaitis pasakė labai gražų, šventei pritaikytą pamokslą.

12 v. parapijos salėje KLB Windsor apyl. pirm. M. Kizis pradėjo minėjimą. Prie svečių stalo buvo pakviesti: kun. K. Simaitis, svečias iš Detroito inž. Algis Zaprackas, KLB krašto valdybos vicepirm. J. Kuraitė-Lasienė, KLB krašto valdybos narė jaunimo reikalams Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė. Atsistojimu buvo pagerbti tie, kurie prikėlė Lietuvą ir tie, kurie šiandieną kovoja už ją.

Kalbėtojas inž. A. Zaprackas labai vaizdžiai ir išsamiai aptakojė mūsų istoriją ir dabartinius mūsų rūpesčius. KLB krašto valdybos vicepirm. J. Kuraitė-Lasienė kalbėjo apie mūsų šių dienų reikalus ir atslėnkiančius naujus rūpesčius. KLB krašto valdybos narė R. Lukoševičiūtė-Kurienė parodė meninius sugebėjimus, deklamuodama Putino eilėraščius. J. Barisas padeklavo mūsų himną angliškai. Kun. K. Simaičiui sukalbėjus maldą, buvo pradėti pietūs, kuriuos paruošė mūsų darbščiosios moterys, vadovaujamos mūsų apylinkės sekretorės J. Kurienės.

Vanduolis

• Egoistas yra geras žmogus ta prasme, kad jis nekalba apie kitus, o tik apie save. (Kažkas).

PRANEŠIMAS

TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO (Toronto Lithuanian Senior Citizens, Inc.) NARIŲ SUSIRINKIMAS ŠAUKIAMAS

1985 m. kovo 26, antradienį, 1 v.p.p.,
"Vilnius Manor" pensininkų namuose, didžiojoje salėje, III aukšte, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Dalyvaujančių registracija — nuo 12 v.

DARBOTVARKĖ:

1. Prezidiumo sudarymas-rinkimas: a. susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus, b. balsų skaičiavimo komisijos
2. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas
3. Valdybos pranešimai: 1. pirmininko, b. išdininko, c. sekretorės, d. advokato, e. revizijos komisijos, f. revizoriaus (auditoriaus)
4. Auditoriaus tvirtinimas 1985-1986 metams
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. Apykaitų tvirtinimas
7. Rinkimai šešių narių į valdybą (nominacijų komisijos pirm. J. Keleris, tel. 621-3591)
8. Klausimai bei siūlymai
9. Susirinkimo uždarymas
10. Kavutė

Nesurinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas įvyks po pusės valandos, kuris bus teisėtas, nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus.

Nariai, norintys susipažinti su apyskaitomis, gali jas gauti "Vilnius Manor" patalpose antradieniai nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p.

Valdyba

1985 metų ekskursijos

į VILNIŲ ir į kitus Europos miestus

1. Gegužės 16 - 24	4. Rugpjūčio 21 - 29
Gegužės 16 - 29	5. Rugsėjo 5 - 13
2. Birželio 20 - 29	Rugsėjo 5 - 18
3. Liepos 16 - 24	6. Spalio 3 - 11
Liepos 16 - 29	

Grupės 1, 3 ir 5 lydesiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba į kitus reikmenis už dolerius.

Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.

Kelionėms dokumentai sutvarkomi pavieniui ar grupėms į visus pasaulio kraštus.

Šiais metais dirbsime 3 žmonės. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ar telefonu.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir LABDARA FOUNDATION narių metinis—visuotinis susirinkimas

šaukiamas 1985 m. kovo 17, sekmadienį,
3.30 v.p.p., Lietuvių namų Mindaugo menėje,
1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. Dalyvaujančių
registracija prasideda 2.30 valandą po pietų.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas: a. susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b. mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas
4. Valdybos pranešimai: a. pirmininko, b. išdininko, c. statybos ir remonto komisijos, d. visuomeninės veiklos, e. švietimo fondo "Labdara"
5. Revizijos komisijos pranešimas
6. Revizoriaus (auditor) pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. 1984 m. apyskaitų tvirtinimas
9. 1985 m. sąmatos tvirtinimas
10. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas
11. Įstatų pakeitimas
12. Valdomųjų organų rinkimai: valdybos — 4 narių, b. revizijos komisijos — 1 nario
13. Einamieji reikalai
14. Susirinkimo uždarymas

Šiais metais į Lietuvių namų valdybą bus prirenkami keturi nariai. Iš valdybos išeina: B. Bedarfenė, A. Jankaitienė, V. Kulnys ir A. Pacevičius. Į revizijos komisiją bus renkamas vienas narys, iš kurios išeina A. Jucys.

Lietuvių namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-tės raštišką sutikimą. Tam tikslui yra paruošti specialūs blankai, kuriuos nariai gali gauti LN raštiniuose arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-čių siūlytojais, nemažiau kaip du nariai, pasirašytų nominacijos blanką ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintieji perleisti balso teisę kitam asmeniui, privalo laikytis korporacijų įstatymo (Corporation Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtinus jų parašus notarui (Notary Public), pristatyti į LN raštinę ne vėliau 1985 m. kovo 14 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebūs pripažinti teisėtais. Įgaliojimų blankus galima gauti LN raštiniuose.

ĮSTATŲ PAKEITIMAS

Darbotvarkės & II

Valdyba siūlo pakeisti įstatų XIII skyriaus pastraipą 5 sekančią:

Renkant valdomuosius organus, kiekvienas narys turi teisę balsuoti už nedaudiau ir **nemažiau** kandidatų, reikalingų išrinkti narius į valdybą ir revizijos komisiją.

Šis pakeitimas galioja nuo šio susirinkimo dienos.

LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

BOSLEY

188 Eglinton Ave. E.,
Toronto, Ont. M4P 2E4

W.H. BOSLEY & CO. LTD. REALTOR (416) 586-5777 445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 248-9458

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St. W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416) 231-4138

namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 10 v.r. - 2 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Greitas ir tikslus patarnavimas!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

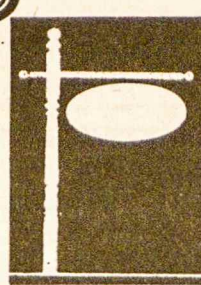
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

TOTAL TRADES RENOVATING

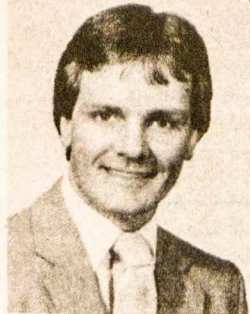
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvių kalba
Nemokamas namų
įvertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor

1614 Bloor Street West

(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTONT

Anapilio žinios

— KLB moterų dr. J. J. Lietuvos kankinių par. skyriaus susirinkime kovo 3 d. apie Romos idomybės kalbėjo kun. K. Kaknevičius, iliustruodamas pasakojimą fotografiniais vaizdais. Aptarta religinės šalpos popietė kovo 24, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Anapilio salėje. Jau platinami bilietai. Kaina asmeniui — \$10, vaikams iki 15 metų — \$5.

— Pasiruošimo pamokos Sutvirtinimui pradedamos kovo 10, sekmadienį, po 11 v.r. Mišijų. Rengia — Anapilio moterų būrelis.

— Gavėnios rekolekcijos bus kovo 21-24 d.d.; jaunimui — kovo 23, šeštadienį. Vedėjas — kun. A. Tamosaitis, S.J.

— Solistų D. Stankaitytės ir A. Grigo koncertas — kovo 31, Verbu sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje.

— Religinei Lietuvos šalpai surinkta iki šiol \$5,026.00. Stambesnieji aukotojai: \$200 — P. Šeepavičius; \$100 — A. J. Plipoliai, F. V. Mockai, J. Prišas, V. K. Stanakai; \$60 — J. S. Sinkevičiai; \$50 — J. S. Andriai, J. Staškevičius, J. N. Budriai.

— Parapijai aukoj: \$400 — P. Šeepavičius; \$100 — p. Lapinsienė, J. Uogintis; \$50 — M. Jonušaitis, J. Ranonis.

— Tikinčiosios Lietuvos diena Wasagoje paminėta kovo 3 d. pamaldomis, kun. J. Staškaus pamokslu ir rinkliava religinei Lietuvos šalpai.

— Mišios kovo 10, sekmadienį, 10 v.r. už a.a. Leonardą ir Mariją Kalinauskus, 11 v.r. už a.a. Magdalėną Skrinienę ir Oną bei Luką Gataveckus.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos su šv. Vakariene — kovo 10 d., 9.45 v.r. Prisiminime Johana Kirejevičienę, mirusią 1980.II.9, dalyvaujant jos dukrai Olgai Karpinei.

— Pamaldos kovo 17 d. — 9.45 v.r. — Moterų draugijos susirinkimas — kovo 10 d. po pamaldų M. Kybrancienės bute (37 Humber Trail).

— Parapijos taryba pasiskirstė pareigomis: pirm. G. Šernas, vicepirmininkai — E. Bartminas ir E. Varden-Vaicekauskas, sekretorės — M. Dambarienė ir V. Norvaišienė, izd. E. Steponas, šventovės globėjas E. Pamataitis, atstovė liuteronų taryboje I. Pamataitytė, parapijos prievaizdė E. Šturmienė, visuomenininkai ir socialiniam reikalams I. Šturmienė, jaunimo reikalams K. Dambarienė ir A. Šernaitė. Parapijos tarybos posėdis — kovo 20 d., 7.30 v.v., parapijos salėje.

— Parapijos choras renkasi pirmadieniais 7.30 v.v. parapijos salėje.

— Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys kovo 12-15 d.d. dalyvaus Pasaulio reformuotų bendrijų sąjungos, Vakarų sekcijos, suvažiavime, Princeton, N.J.

Lietuvių namų žinios

— Nauji ligoniai: M. Basalykienė, Ant. Žilėnas, O. Šakys, V. Verikaitis. Ligonius lankė B. ir T. Stanuliai, B. Trukanavičius, A. Brickus.

— Kovo 10, sekmadienį, 1 v.p.p., buvusiam pensininkų kambaryje šaukiamas „Nepriklausomos Lietuvos“ rėmėjų būrelis posėdis. Visi, suinteresuoti laikraščio ateitimi, kviečiami dalyvauti.

— LN svetainė „Lokys“ reikalingi patarnautojai. Darbas vakarais nuo 6 iki 2 v. ryto, 2-3 kartus savaitėje. Kreiptis pas LN reikalų vedėją.

A. a. Algio Rato atminimui dr. A. ir B. Spudai paaukojo Tautos fondui \$50. Fondo atstovybė dėkoja už auką.

A. a. Leonui Fabricijui mirus, jo prisiminimui \$25 paaukojo „Tėviškės žiburiams“ K. P. Budrevičius.

A. a. Jurgio Baleišos atminimui Anelė Klemkinė paaukojo „Tėviškės žiburiams“ \$10.

Povilas Genčius iš Mount Brydges, Ont., nuolatinis lietuviškos spaudos rėmėjas, pratęsė „Tėviškės žiburių“ prenumeratą penkeriems metams ir atsiuntė \$150.

„Tėviškės žiburių“ spaustuves mašinų vajui kun. J. Pragubickas, dosnus lietuviškos spaudos rėmėjas, atsiuntė \$100 ir atnaujino dvi metines prenumeras.

Prisikėlimo parapijos bankelis, skirstydamas aukas lietuviškai veiklai, „Tėviškės žiburiams“ paskyrė \$500. Ši stambi auka padės šiam savaitraščiui padengti žymiai padidėjusias spausdinimo išlaidas. Leidėjai reikią nuoširdžią padėką.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gavėnios rekolekcijos bus kovo 23-31 d.d. Vedėjas — kun. dr. V. Cukuras.

— Gavėnios penktadieniais — Kryžiaus keliai 7 v.v. ir Mišios.

— Katalikių moterų skyriaus susirinkimas — kovo 10, sekmadienį, po 11.30 v.r. Mišijų. Bus rodomos Br. Liškausko gamtovaizdžių skaidrės.

— Lenkijos lietuviams išsiųstas 21 drabužių siuntinys.

— „Share Life“ rinkliava — kovo 24, sekmadienį, per visas Mišias.

— Mišios kovo 10, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Kartavičių mirusius, 9.30 v.r. — už a.a. Leoną Goteitą, 10.15 v.r. — už a.a. Vytautą Juodių ir Oną Matusevičienę, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Povilą Kairį.

KLB moterų draugijos Prisikėlimo skyrius, įvertindamas „Tėviškės žiburių“ darbą lietuvių visuomenei, atsiuntė \$100 auką.

Rinkimai Toronte

Rinkimai į KLB Toronto apylinkės tarybą įvyks š. m. balandžio 21 d. Sudaryta rinkiminė komisija iš šių asmenų: Birutė Abromaitienė, tel. 532-4793, Stefa Ciplijauskienė 247-0578, Juozas Karasiejus 279-9079, adv. Petras Šimonėlis 848-0234, Vytautas Taseckas 279-0363.

Kandidatai į tarybą gali būti kiekvienas lietuvis-vė, sulaukę 18 metų amžiaus ir sumokėję solidarumo įnašą.

Sutinkantieji kandidatuoti prašomi kreiptis iki kovo 24 d. į bet kurį komisijos narį arba į apylinkės valdybos narius. Siūlant kandidatus, turi būti gautas raštiškas jų sutikimas.

Kviečiame visus parodyti atitinkamą dėmesį šiems rinkimams ir atiduoti savo duoklę lietuvių bendruomenei.

Rinkiminė komisija

Ateitininkų vakaronė kovo 2, šeštadienį, Lietuvos kankinių parapijos salėje susilaukė 160 dalyvių — jaunimo ir vyresniųjų ateitininkų. Ją surengė dr. O. Gustainienės pirmininkaujama koordinacinė komisija. Po vakarienos meninę programą atliko jaunimas. Gražiai pasirodė dainos trijulė — Ramūnas Underys, Laima Dambrauskaitė ir Vaidotas Vaičiūnas. Gitarų lydimą, ji dainavo daugiausia R. Underio sukurtas dainas — stovyklinė ir kitokias. Šiai trijulei protarpiais talkino vargonėliai Paulius Vytautas. Jis akompanavo ir fleitistė Zita Prakaitei. Visi gėrėjosi talentingos akordeonistės Danos Pargauskaitės muzika. Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, gražiai besireiškianti dailiojo žodžio srityje, paskaitė toronitiško rašytojo Vyt. Tamulaičio novelę „Maišas aukso“, dalyvaujant ir pačiam autoriui. Nemažai humoro įnešė programos pranešėjai — Rūta Girdauskaitė ir Morkus Sungaila.

„Dirvos“ savaitraščio rėmėjų būrelis kovo 3, sekmadienį, Lietuvių namuose surengė pobūvį to savaitraščio, leidžiamo Klivlande, 70 metų sukakties proga. Pobūvį pradėjo J. Varanavičius įvadiniu žodžiu apie sunkejančią lietuvių spaudos būklę. Apie „Dirvos“ nueitą kelią kalbėjo iš Klivlando atvykęs dr. V. Stankus, antrąją kalbą dalį skirdamas nacių karo nusikaltėlių įieškojimui JAV-se ir Kanadoje. Tai liečia ir lietuvių, kurių keltas buvo apkaltinti OSI įstaiigos JAV-se, remiantis sovietų pristatytomis falsifikuotais dokumentais. Tokia akcija būsianti netrukus pradėta ir Kanadoje. Klausimų atsakymų metu KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičius paformavo, kad karo nusikaltėlių įieškojimu Kanadoje yra susijurpinusios R. Europos tautybės ir daro atitinkamus žygius Otavoje.

Sukaktuvinę „Dirvą“ sveikino KLB Toronto apylinkės pirm. A. Vaičiūnas, „N. Lietuvos“ atstovas L. Norvaiša-Girinis, gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas (raštu). Jaukiai lietuviškų dainų pyne atliko Lietuvių namų moterų būrelis dainavo vienetas, vadovaujamas muz. D. Deksnytės-Powell. Pobūvis baigtas loterija ir vaisėmis. Prie įėjimo buvo renkamos „Dirvos“ prenumeratorai bei aukos.

Š. m. kovo 10, sekmadienį, 2.30 valandą po pietų, Toronto Lietuvių namuose rengiamas

SIMPOZIUMAS

Tema: „Keturiadesimt metų išeivijos veiklos apžvalga ir vertinimas“

Bus gvildenama (1944 m.—1984 m.) visuomeninė, mokslinė ir politinė veikla

Pranešimus padarys bei simpoziumo diskusijose dalyvaus: L. Balsys, L. Beržinytė, J. Danys, D. Juozapavičiūtė, dr. A. Klimas, A. Rinkūnas

Moderatorius — prof. R. Vaštokas

Po pranešimų ir diskusijų bus atsakoma į klausimus.

Įėjimas — laisva auka.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti

Rengia Lietuvių namų kultūrinė komisija

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

pakartotinai praneša, kad metinis narių susirinkimas įvyks š. m. kovo 10, sekmadienį, 3 val. po pietų, parapijos salėje, 1021 College Street, Toronto, Ontario. Narių registracija prasidės 2.30 v.p.p.

MŪSŲ VEIKLA 1984 metais buvo sėkminga ir metai užbaigti su gražiais rezultatais.

BALANSAS per praėjusius metus pagauso \$2,200,000 ir 1984 m. gruodžio 31 d. pasiekė \$26,084.884.

PAJAMŲ per 1984 m. gauta \$2,597,880.

PALŪKANŲ nariams už santaupas išmokėta \$1,958,669.

PELNO apmokėjus mokesčius valdžiai, 1984 m. liko \$252,346.

ATSARGOS KAPITALAS 1984 m. gale pasiekė \$1,048,474. Tai kapitalas, priklausąs kooperatyvui ir užtikrinantis sėkmingą jo veiklą bei narių indėlių saugumą.

IKI PASIMATYMO METINIAME SUSIRINKIME!

Kooperatyvo valdyba

Š. m. kovo 16, šeštadienį, 6.30 v.v., Toronto Lietuvių namuose, Gedimino menėje,

rengiamas
LN VYRŲ
BŪRELIO

VAKARAS

Šilta vakarienė, baras, programa, muzika ir kitos įvairybės.

Bilieto kaina — 12 dol.

Platina — V. Šimkus (tel. 231-9425), V. Kulnys (tel. 769-1266), H. Chvedukas (tel. 762-3118).

Visi nariai ir pažįstami kviečiami dalyvauti.

Lietuvių namų vyrų būrelio valdyba

Operos solistų DANOS STANKAITYTĖS ir ALGIO GRIGO

KONCERTAS

Solistams akompanuoja muz. Alvydas Vasaitis

Rengia ir visus dalyvauti kviečia

LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS TARYBOS

KULTŪRINĖ SEKCIJA

kovo 31,
sekmadienį,
4 v.p.p.,
Anapilio
salėje

Įėjimas —
\$6.00

B'nai Brith moterų organizacijos bazaras įvyks balandžio 21, sekmadienį, 10 v.r. — 9 v.v., International Centre, 6900 Airport Rd. Su įėjimo bilietu (\$2) galima laimėti \$5000 ir spalvotą televizorių. Bazare bus galima įsigyti įvairių reikmenų papigintom kainom.

Ontario provincijos policija praneša, kad tarnybiniai jos automobiliai dabar važinėja su uždegtom priekinėm šviestais išstis 24 valandas. Tuo būdu vairuotojai galės lengviau pastebėti policijos automobilius ir bus atsargesni.

Vyrų choras „Aras“ yra pakviestas D. Britanijos lietuvių sąjungos atlikti 4 koncertus: Glasgove, Nothingame ir du Londone. „Aras“ išskris iš Toronto liepos 25 d. ir grįš rugpjūčio 4. Ryšium su šia išvyka „Aras“ ruošia gegužės 5, sekmadienį, Anapilyje dviejų vyrų chorų koncertą kartu su labai žinomu ir pajėgiu vokiečių chorų „Harmonija“. Gautas pelnas bus skiriamas „Aro“ išvykai. Šiuo metu „Aro“ repeticijas lanko 48 vyrai. Norintieji įsijungti į „Aro“ prašomi kreiptis pas dirigentą sol. V. Verikaitį.

Toronto Lietuvių namams reikalinga tarnautoja-jas

kartkartėmis teikti socialinius patarnavimus angliškai nemokantiems asmenims ir tarpininkauti valstybės bei savivaldybės įstaigose. Pareiškimai priimami Lietuvių namų raštineje —

Toronto Lietuvių namų valdyba

A. a. Vlodo Klemkos atminimui žmona Anelė Klemkinė paaukojo „Tėviškės žiburiams“ \$50.

Estijos nepriklausomybės šventės iškilmė, surengta Toronto un-to Convocation salėje, trumpai aprašė „Toronto Star“ 1985. II. 25. Reporteris Walter Stefaniuk paminėjo, kad iškilmėje dalyvavo per 600 estų pjaūčio 4. Ryšium su šia išvyka „Aras“ ruošia gegužės 5, sekmadienį, Anapilyje dviejų vyrų chorų koncertą kartu su labai žinomu ir pajėgiu vokiečių chorų „Harmonija“. Gautas pelnas bus skiriamas „Aro“ išvykai. Šiuo metu „Aro“ repeticijas lanko 48 vyrai. Norintieji įsijungti į „Aro“ prašomi kreiptis pas dirigentą sol. V. Verikaitį.

ŠILTI ODINIAI BATAI, geros rūšies, parduodami urmo kaina vyrams ir moterims. Tel. 534-6803 Toronto.

ATLIEKU visokių namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 534-3882 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinius gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

MONTREALQUE

„Rūtos“ klubo Užgavėnių pietuose vasario 19 d. dalyvavo apie 60 asmenų. Po trumpų informacinių pranešimų Pr. Dikaitis paskaitė savo eileraštį, o Pr. Tekutienė papasakojo vieną nutikimą. Kun. J. Aranauskui palaiminimo valgius, buvo vaišinamasi St. Baršauskienės ir M. Girdžiūvienės su pagalbininkėmis paruoštais skaniais patiekalais. Dalyviai tiek buvo vaišėmis patenkinti, kad sugiedojo „Ilgiausių metų“ ne tik šeimininkams, bet ir klubo valdybai.

KLB kultūros komisijos pirm. R. Kuriene-Lukoševičiūtė vasario 24 d. buvo susisaukusi informaciniam pasikalbėjimui Montreale kultūrininkus, kurie pasakutini gegužės savaitgalį ruošiasi vykti į Kanados lietuvių kultūrinių suvažiavimą Toronte.

KLB Montreale apylinkės šalpos komisijos pirm. K. Toliušio organizuoti cepelinų pietus vasario 24 d. sutraukė apie 150 dalyvių. Sunku išskaičiuoti visas darščias šeimininkes, kurios įdėjo daug sunkaus darbo, bet vis dėlto reikia suminėti St. Baršauskienę, M. Girdžiūvienę, E. Kerbelienę, N. Bagdžiūnienę, E. Krasovskienę, B. Rupsienę ir kt. Tūkstantis su viršum dolerių pelno sudarys galimybę vėl pasiūsti Lenkijos lietuviams drabužių.

„Rūtos“ klubas savo patalpose kovo 20 d., 1 v.p.p., rengia dr. J. Rimšaitės skaidrių rodyką.

A. Keršienė kovo 27 d., 1 v.p.p., „Rūtos“ klube supažindins su kiaušinių marginimu. Ji yra daug kartų kiaušinių marginimą demonstravusi įvairiose lietuvių ir svetimačių parodose.

Sol. Gina Čapkauskienė pasirašė su „Association des artistes lyriques du Quebec“ sutartį šeštadieniais dalyvauti programoje, vykstančioje Pavillon Sichuan Inc., 5830 Taschereau Blvd., Brosard, Que.

Lietuvių kilmės Aldona Legoff vasario 23 d. AV šventovėje susituko su W. Betzler B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Metinės parapijos rekolekcijos pra-

sidės Verbu sekmadienį. Jas ves naujai į parapiją atvykęs kun. Izidorius Sadauskas. Jis yra 50 metų amžiaus, salezietis, atvykęs iš Suvalkų trikampio. Tikimasi pradėti naują veiklą su jaunimu. — Parapijos svetainėje po pamaldų būna pilna parapijiečių, vieni geria kavą su pyragaičiais, kurią paruošia pasikeisdamos parapijos moterys, kiti skuba į „Litą“, tretį apžiūrėti ar perka knygas ir įvairius rankdarbius, juostas, paveikslus, gintarą ir kitką. Svetainėje pas kleboną galima gauti ir pajamų mokesčių kvitus. Sk.

Nauja lietuviška šeima. Su naujais 1985 m. atsirado nauja lietuviška pora: jauniausias AV parapijos choro narys Vytautas Spudulis nuvyko į Torontą ir pripuolamai susipažino su kiti tik Punksko atvykusia Terese Ramanaukaite. O Vytautas yra atvykęs iš Lietuvos ir visą laiką dalyvavo parapijos chore ir vyrų oktete. Choristai vestuvių proga suruošė pobūvį ir apdovanojo įvairiais reikmenimis. Sausio 26 d. choristai dalyvavo sutuoktuvėse savo giesmėmis. Jaunojo motina išklė gražias vestuves. Vyto seneliai labai džiaugiasi marte, nes galės susikalbėti lietuviškai. Vaisių metu vyrų oktetas padainavo „Skinsiu raudoną rožę“. Prieš pusantūrą metų susituokė Montrealyje keturios lietuviškos poros. Tikimės, kad šie metai irgi bus lietuviški. J.M.

Buvęs politinis kalnys dr. Valentinas Morozas, ukrainietis, pakviestas Concordia universiteto studentų, vasario 1 d. kalbėjo apie tautybes ir tautinius sąjūdžius Sov. Sąjungoje. Paskaitos klausėsi 200 studentų. Esą sovietai siekia betautės pasaulio valstybės. Sov. Sąjungoje yra daug tautybių; rusai sudaro tikiai 51%. Stipriausi tautiniai sąjūdžiai esą ukrainiečių ir žydų. Dabartinis lenkų sąjūdis Lenkijoje esanti R. Europos dekolonizacijos pradžia, kuri vėliau palies Ukrainą, Rumuniją, Bulgariją, Lietuvą ir kitus kraštus. Apie šią paskaitą platoką informaciją išspausdino „The Thursday Report“ 1985.II.7.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Certifikatas: min. \$1,000.00

1 metų 9.75%

Terminuotus indėlius:

1 metų 9.50%

180 — 364 d. 9 %

120 — 179 d. 8.75%

30 — 119 d. 8.25%

Trumpalaikius indėlius

už \$20,000 ar daugiau

Taupomosios sąskaitos:

specialios 6.75%

su draudimu 6.50%

kasdieninis % 6.50%

Čekių sąsk. 5 %

DUODA

PASKOLAS:

Nekilnojamo

turto,

asmenines ir

prekybines.

Paskolos

mirties

atveju

draudžiamos

iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč. 9.00 — 3.00	
Ketvirtadieniais 12.00 — 8.00	4.00 — 8.00
Penktadieniais 10.00 — 6.00	2.00 — 6.00

JIEŠKAU LIETUVIŠKAI KALBANTI MERGAITĖ, 18-20 metų amžiaus, prižiūrėti ir lietuviškai mokytį du vaikus, 1 ir 3 metų amžiaus, mišrioje (lietuviškoje-angliškoje) šeimoje. Mes gyvename istoriniame Kvebeko senamiestyje, arti visų idomybių. Bus parūpintas valgis ir atskiras butas su atlyginimu. Darbas mažiausiai metams, pradedant šią vasarą. Rašykite: Dr. Audrius Plipolys, 23 Rue St. Flavien, Quebec, Quebec, G1R 4K1 arba skambinkite 418 — 692-1527.

TREJI MOTERIŠKI KAILINIAI 12 nr. („Linkas“, „Martinas“, „Činčila“) parduodami prieinama kaina. Tel. 534-3763 Toronto.